

А. М. ЧОЧУА.

АНВАН ԷԳՍԵ

(AFBATI ATƏTRA).

(Одобрено метод. советом НКП Абхазии)

Издано по заказу ВЦК Новотюркского алфавита.

Сухум—Абхазия.

1930

67/109

Типо-литогр. ВСНХ Абхазии
им. Ленина. Зак. № 1909.
Тир. 5000. Глав. №228.

ARÇAYƏ İZƏ.

Ari anban İquə irəzkəun aşkol ykuənjei apxiarei ayrei zçarc zıaxəu abərgjei. Aşkol ykuənjei abərgjei eicrəkunagua atquə ayra mariam. İzban akızar, bɣba-aaba şəkusa zxəcua aykuən iguapxua, İxsəy zəzcua atquə abərg izə guərɣəonigoun, abərg ikunagua aykuən ixuartam. Abri azə aykuənəi abərgəi irzeipsnə irəkunagaxaşa atquə ayra mariam; abri aqnəɣ ari anban İquə iagəu raxaxəst. Sguəonueit ari anban İquala anban dzərcua syəzja arçayja iagəu sdərbən ha hapxiaqa adəryagi iantəcua iagəu agəmkua İfətraca.

Aşkol italua aykuənja zəgiə cipsəm: foukə məcxuə ipxasoit, urəzçaar İjajom, dəfəfouk.giə İxuət-xuətua, rəbɣə taanə İjajoit, ajakua rəbzak mɣakua. Arçayə İualəun kuəɣqıarəla akumkua xaxala, rguəbzəonrəla açayja danrəzçaaua imɣakua ipxamɣakua acəm-xura rəbɣə neicəxnə irɣaracə.

Rapxiaza arçayə açayja drəzçaauəit dousə rtaaja zeipsrou, zanaats irəmon, İeɣ İangəlua, xulpazə İanəİtalua, amş şərgua. Anban İquə İanəu ajakuei asaxiakuei İaargua izmaanou açayja aja-eipɣəla irɣaroun, irzeiləmk.aaz, irzəmɣaz arçayə aja-kurpsəla id'ir-ɣaroun.

Arçayə rapxiaza açayja idirçoit: aɣəfa, agələfa, aɣetrad kucala, akalam kəfa, nas asaxiatəxrei, ayrei, anban çarei irəlagoit. Asaxia təxra apxiaza izataxəu abri aun: ala-İagarei anan-pərei rzə.

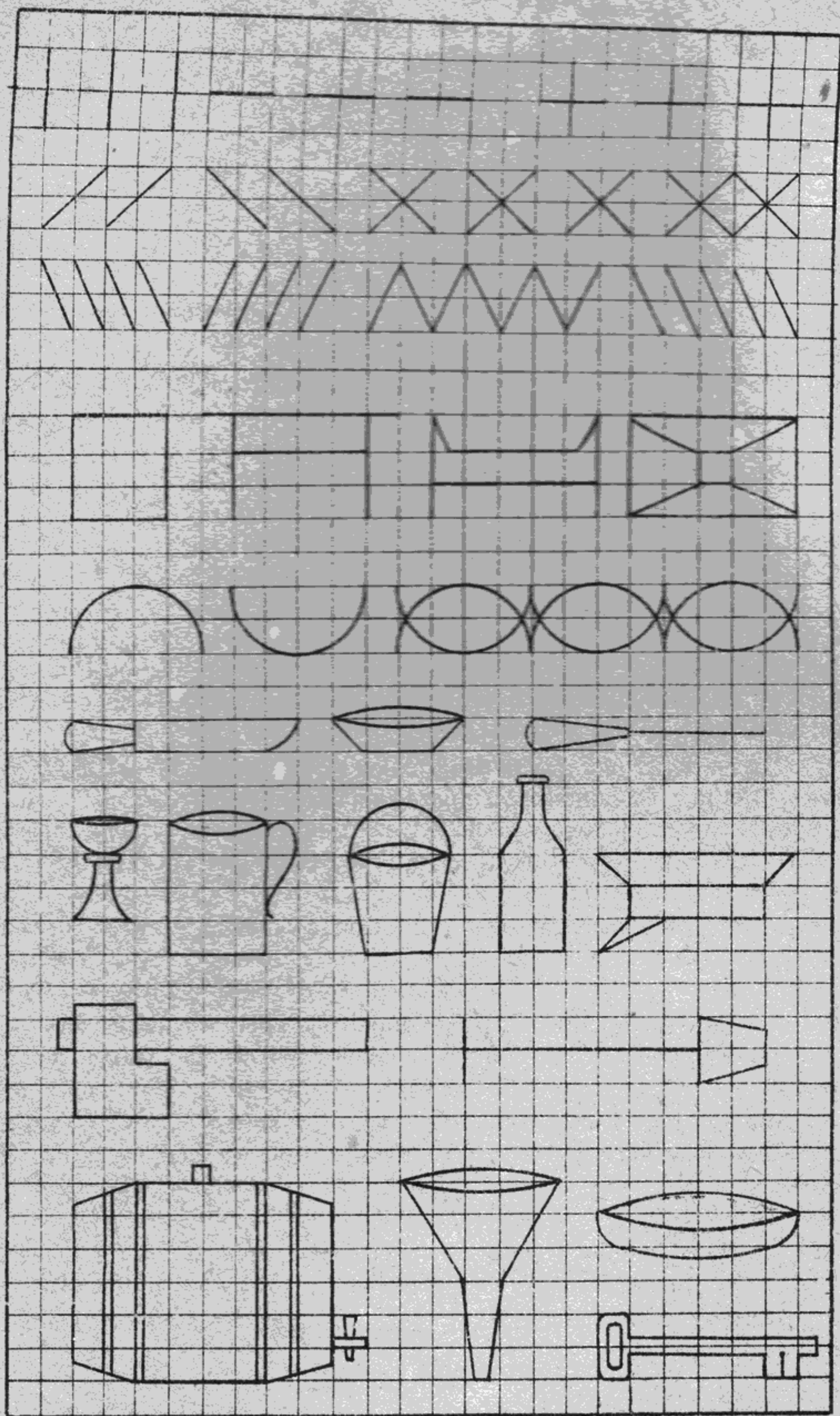
Açayja aşkol İantala İnark.nə mɣəbɣək. aşkol pɣarakua rçoit, agi amɣəbɣ İsaxiatəx'ueit, anban aİuakua rəy'ueit, nas anban çara İalagoit. Anban çara xəməz reiha aamta amgaroun.

Anban rçoit bɣə-metodla. Açayja irçaz anban aja apxia, aguta, aİtaxı İalaçanə İapxioit, rəbz pɣracə, rəla ckiə eİlnak.aaracə, nas irçaz anban ayra İalagoit. Anban çara İalagaanza aşkol-ykuənja İrdər'ıazaroun abɣeİlaça aja şalc'ua, ajeİləx abɣkua şrəlc'ua.

Açayja anbankua irçaua ari anban İquə aİtaxı abonəc İalpər-qaauəit, nas irçaxıau anbankua eİdərgəlanə ajakua alxnə İapxiaueit.

Abərgja anban İanalgalakı agazetkuei axsaalagakuei rəpxıara İalagaroun.

A. M. Çoçua.

llllllllllllllllll

nnnn mmm eee lll

zzz ccc ooo aaa

lll ddd ttt qqq

lll ppp ppp ppp

lll hggg yyy

rrr rrr rrr rrr

yyy yyy yyy sss

ooo zzz zzz zzz

xxx xxx xxx xxx

zzz zzz zzz vvv

A

A Àl, ala, àla; àa àla,

L

L àa alà, àa al

alà

A l à

n

An, nan, lan; àa nan, aa

N

lan, àna lan, àa àna lan.

an

A n

m

~~Am~~, àmla amalà, amaanà.
amàl, amàn.

M

Àmaa àmam. lmaanà.

amaa

Àmaa

ʔ
R

ARÀ
arà

Ar, arà, àrma, àmra
àrra, aarà, àmamra,
àlra, alàr, ran, aràara.

Àa nan lra, àa Àr-
lanaa rra.

Ananèra, alèra, àləm,
amaamən, arəmala,
aməm.

ʔ
ə

Nan ləl; àa amaa-
mən; alèra malər àmam;
nan ananèra ləmam; àa
alèra.

AMAAMƏN
amaamən

Ax, àxa, àxra, axamè, àxaa,
àxara, axàn, àarəxra, arxra, anə-
xa, amaaxər, anxarà, àmaxa.

X
X

Amaaxər xaàm.

Àa axamè. Àmaxa amx.

Àna axà ləmam.

A X Ə
axə

Àxia, axiè, àlaxi, axièna,
aràxi, xəxi, axxia, axiarà,
axiàrxì, àxiarxiarra.

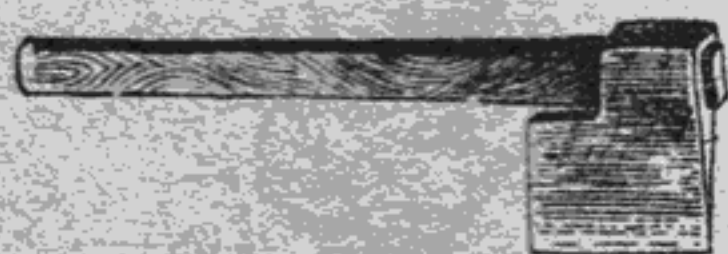
Àna, àa axiè. Axxià xəm.

Nan axièna ləmam.

ÀLAXI

àlaxi

AIXÀ

aixà

i Aixà, iaxà, aiàra, ir, ixè,
I arì, iàn, àin, àimaa, iarà, ama-
riàl.

Nina aimaà ləmam. Àa
Nina lan. Arì amaaxər xaàm.
Àlra maaxər èlam. Àa àrxa.
Àrxa mxə lam. Mìxa àrxa
mxə ìmam.

Aràl, arà, mar, àmpəl,
arərpəl, aripì, axarà, ar-
rà, arèlara.

Γìla ixè ìxima? Mìxa
àmpəl ìmam. Àa al pal
Aripì aixà àaxama? Γìla
aixà àmala ìman.

ANAPƏ

anapə

Γ

U

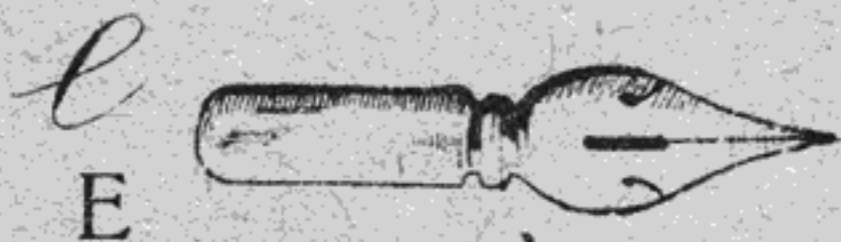
AUÀPA

auàpa

Àxua, axurà, axuèl, àxu-
arra, axuèla, axuè, axuàrxì,
axuàla, àxu, axuanè, axua-
rà, àxuaxua, àxulara.

Àxulara aàma? Mamòu. Aixà uèmanè uaài!
Mìxa xuaxuà uaài.

Aolèr. Aperò.

E

APERÒ

aperò

P

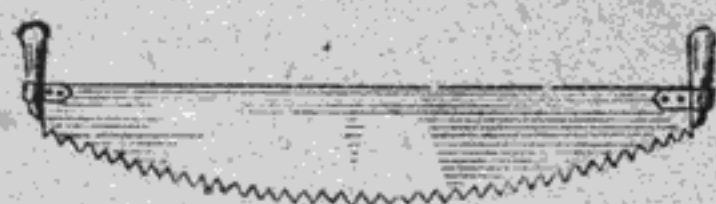
AXÈLPA

axèlpa

Uarà, ùi, aurà, auèxa, auaà,
auaràu, uaài, ulà.

Uarà iaxà uaàma? Àai.
Uarà ulà iaàma? Manòu. Ùi ilà
iaàma? Àai. Auarà uàx. Àmpèl
imx. Auàl èlx. Uaài uarà auàpa
ùèmanè. Aixà uèmanè àlra
uèlal.

Aixà xè unaràla.

AXUÀRXI

axuàrxì

O

AOLÈR

aolèr

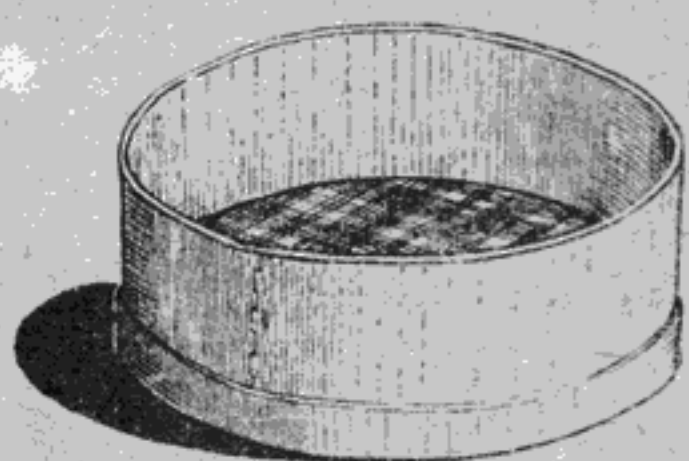
Axàrp, apà, apxà, àpxia,
apàra, àpara, aparà, axumpàl,
àapən, àpxən, apxàrra, ipxòur,
apàn, àpa, arèpxì, àpxiara, axè-
lpa, apèlara àpèrra, apàpa.

Ari Xièna lpa loui. Àa
Xièna lpa. Aperò Xièna lpa

imouma? Àai aperiò Xièna lpa imoupi.

Mània lpa Mixa aperiò imouma? Mamòu, im-
ani. Unei aperiò aàxu! Uàn ulpəl, aperiò ləmx.

Uaàinə aolər uàx. Arəpxi uəmouma? Mamòu.

†

T

ALƏXUTA

aləxuta

Atəp, atpà, anàxuta, au-
antà, àtara, atətən, artrà, at-
ənxà, atourəx, axita atala-
ra, atpara, aləxuta, atəpa-
ra, atuàn, atənxà, àteira,
taaləmla, àtaxxara, àtax,
anaptarpà.

Uarà atətən uəmouma?

Àai. Atətən àxu àmouma?

Mamòu. Auaà taaləm ruàma? Mamòu.

Atamà, atəp, atoura, artrà,
atə, iartə, ipərqlà, atarà, auaqla

Tiṭəu inapə ixiueiṭ.

Tiṭəu uuaqla uəxiuama?

Àai. Atə pər'ueiṭ.

Atə àlra ilapreiṭ. Ari alə-
ra xuaxòup, àxia iàlərxəiṭ.

Nan lṭamà artəiṭ, axà ixa-
àm. Atə atoura ilapreiṭ.

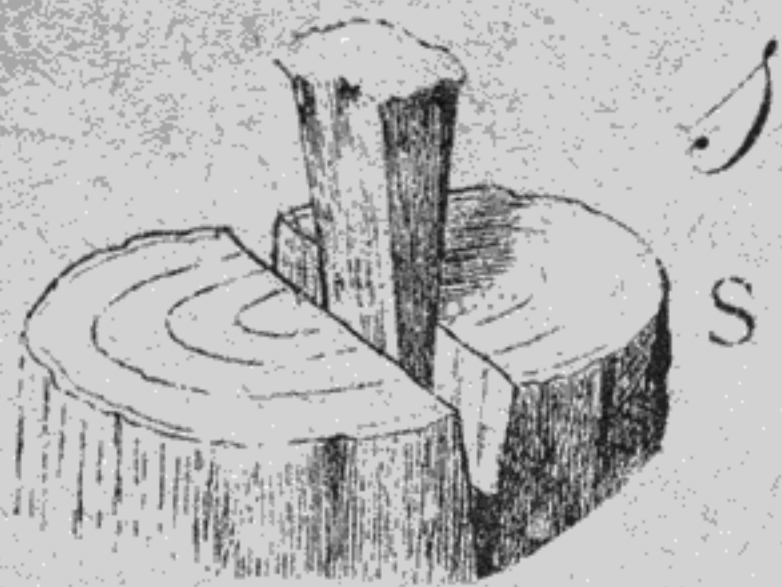
†

T

A T Ə

ats

A S A I

asal

Asə, apşə, əpsa, əsas, əpsua, asapən, asaən, əs-lan, asaət, asrə, əsra, apas-mà, asəs, astol, astuəl, as-axtàn, asaàra, amasàr, sa-rà, asamauàr, əsalam, asa-rà, axatà, asàxia, Apsnə, àimsara, aimsə, amest.

Alà uàs. Uarà uàs. Sa-rà sàsuaam. Asə auama?

Àai. Asə auèit. Asaət uəmouma? Àai. Sarà isət usaət. laàxu. Maṇ, apàra səmam. Apsnə pxàr-rouṇ. Apsnə sənxoit. Əpsuaa Apsnə inxoit. Apsnə saàit səpsə səmanə. Aixà uəmanə uaai, asal uàs. Maṇ, snapə səxiueit. Exià apstà stan àraxu səma-nə, àmra pxauàn. Spatṛèt tèsxəit, uarà upatṛet təum-xən. Exià asaxtàn aàsxoit; asaxtàn aimaà àləsx'u-eit. Uarà asaxtàn eimaà uəmouma? Mamòu, asax-tàn-eimaà səmam. Sima asaxtàn-eimaà ləmouṇ.

Aş, aşə, anàşa, aşəla, aşşà. atəşa, aşrə, aşşra, àrşra, aşarà aşàra, aşpə, amş, àxaşa, axş, aşarp, àraš, araşə, àlaşara, amşən, aşxə, àxuşa.

Alà uəueit, uàs. Mamòu alà ş'uè-it. Anàşa aşouṇ. laxəèi iaxièi şouro-up. San asə lşèit. Mània apşà ləlalt.

Àpxən şouraxoit. Nan lxaxuə şla-ma? Àai, nan lxaxuə şləeit. Uaalà xumàrra. Axà səmam. Uarà uxumàr-la. Uxə uəxioma? Àai.

AŞÀXA

aşàxa

aşaxa

Afà, afxa, afrà, àfəf, àfxua, afaurà, àfxafarə, afarə, afàl, àfata, àftaxı, afàpa, àftra, afanəxra, àftalara, apf, afamxəşlara, afafàl.

Ɔ

Afà `ilam. İsa xuàrtam. Afà pxòuma? İpxòur. Àfa afà lèlam. Àfa lèfxua ləxi'ueit.

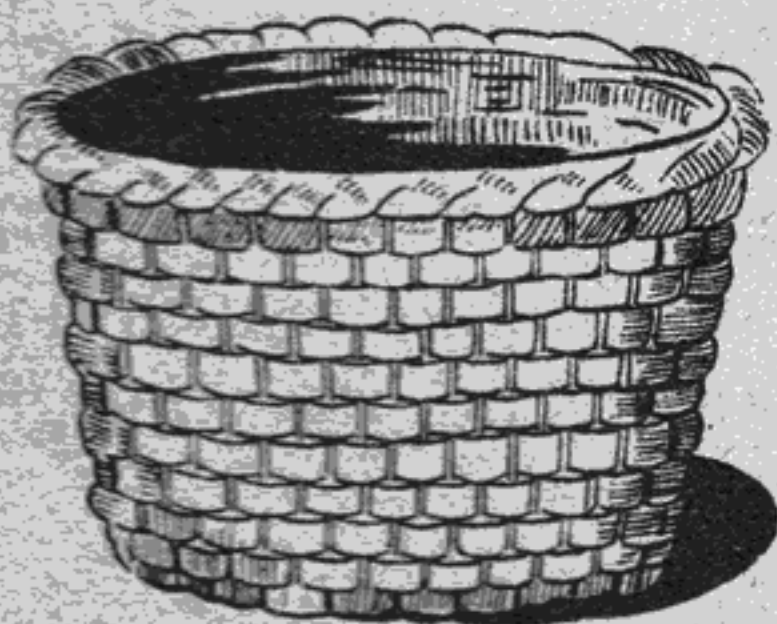
ΑΓΑΡΘ

afarə

Mamsər `imaxa-faxà `ixi'ueit. Safà àmpəl `imour. Uarà àmpəl uəmouma? Àai. İsət àmpəl. Mamòu, àmpəl sara istaxəur. Ampər axıf ifit. Axıf afrà mar'iouma?

κ

Κ

AKALÀT

akalàt

Akə, akakàn, akarəsta, anàmga, aklàs, akalòş, akàkala, akəlsra, akàn, akuəku, akasə, akàma, ak-rətàra, akalàt, amarkatəl.

Uàn akasə ləmouma? Àai, iləmour. Uàn lkasə auaarà sət. Mamòu, larà iltaxəur. Akasə aàxu.

Sàkuţ ikakàn ssa kapsèit. İsətəf akakàn. Àa, uəst. Akakàn xuàrtam, iXuapsòur. Uarà akalòş aàu-

xuama? Àai, iaàsxueiṭ. Uafà ak,alòs imouma? Imouṇ.
Uàn? San iləmam.

Auàṭka uəmouma? Mamòu. Auàṭka rteiuàm. Kan
auàṭka ixə italt. Auàṭka xuàrtam.

APARPALƏKI

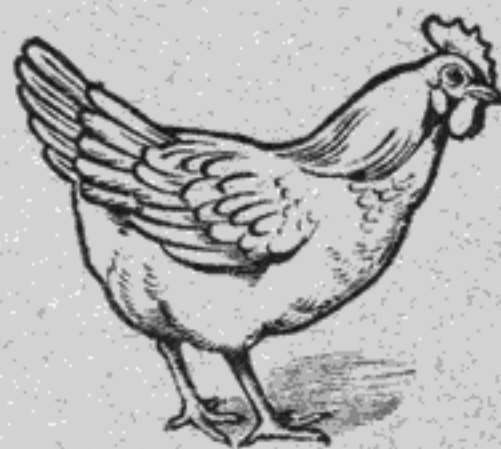
aparpaləki

Àk,iaraxu, ak,iàpa, aplak,ı,
ak,iapatrà, aparpaləki, ak,iatèi,
àk,iərkiərri. Àk,iaraxu uəmou-
ma? Mamòu. Safà ik,iaraxu
aàxu. Apàra səmam. Apàra
Kan impsax. Kan apàra im-
am. Sarà iusərpsàxəṇ. Àk,ia-
raxuala uxəs.

Àk,iaraxu sət, sxəsəṇ. Uèst.
Àk,iaraxu aššà axıfəuma? Àai.

Aššà sətəi. Aššà ak,iapatrà itouṇ. Ak,iapatrà uəmouma?

Akuṭə, akuàṭa, akuàra,
àşkuakua, akuàr, akuàk-
uara, àkuaşara, àkuşa-
mèkuşa, akuapèi.

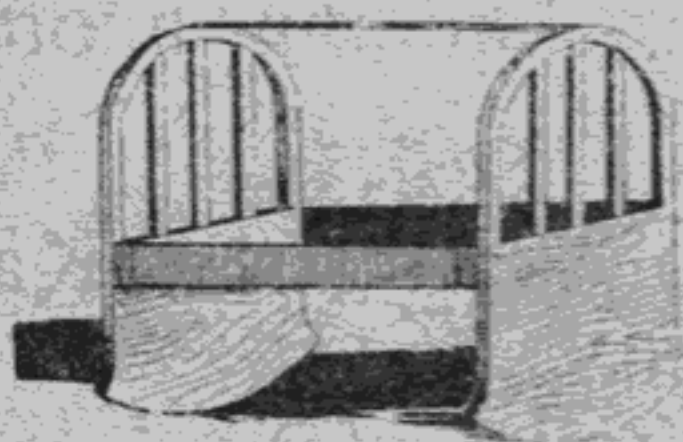
Auətra akuṭə tòuṇ.

Akuṭə ašəla at.

Kuàkua, uaài akuṭə
ašəla at.

A K U Ṭ Ə

akuṭə

AGÀRA

agara

G

G

Aga, agàn, agarà, aməstxuàg, amagàna, akumsàg, ágaga, agàra, aàgara, àlgara, àlagara, àglas, aguargualəei.

Anàrma axàrp alx. Anàrma agàn àmam. Àgaga uəmouma? Aai. Səgaga səstou. Uarà

iuəmouma agaga? Aai. Uəgaga àura. Agàra gəloup auatàx agutanə. Ugəl, agàra uəmanə uaai!

Agàra arà irgəl.

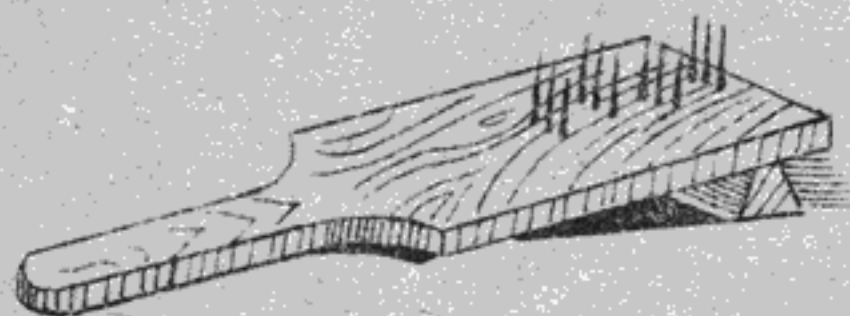
Alagiàn, amgiàl, agiàma, àgiagiara.

Aplàk, amgiàl anəuma? Mamòu. Amgiàl asaàra ianəup. Mgiàl sak, sət. Amgiàl xaàuma? Mamòu, amgiàl agiàma àmam. Amgiàl àxusxua at, nas ixaaxòit. Anì ilagiàn agiəl anəup.

AGIƏL

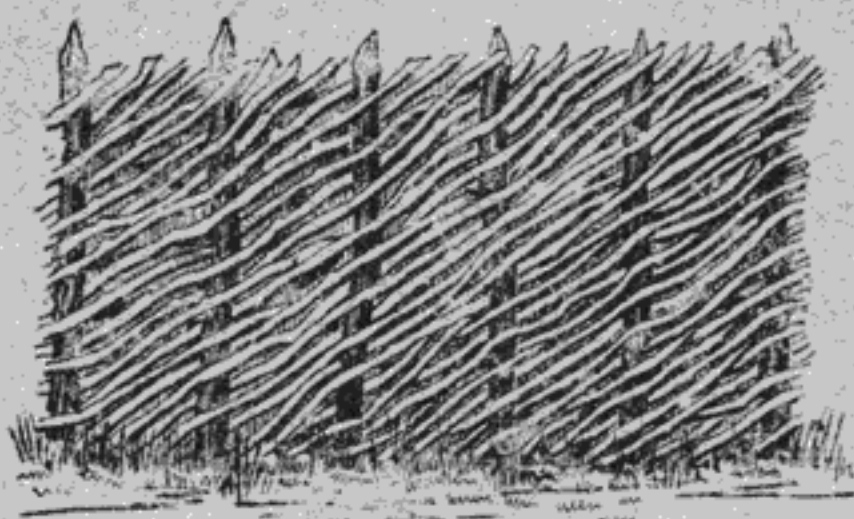
agiəl

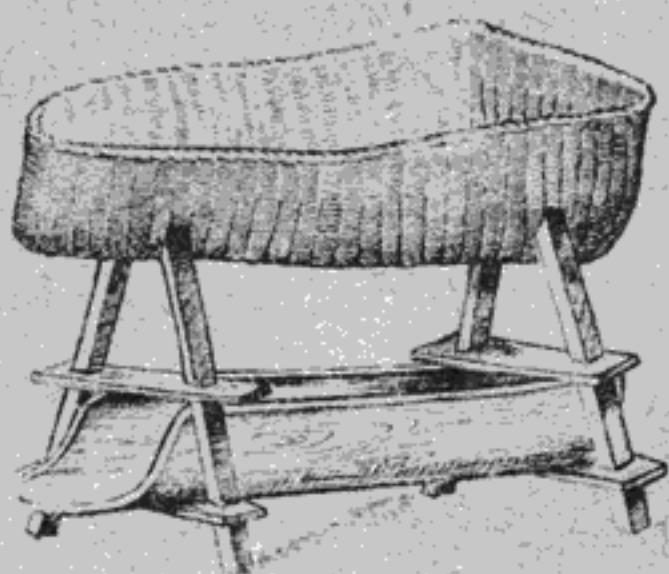
ALASKUƏGU

alaskuəgu

Aguər, aguragarà, aguəla, àguəguəm, aguə, aguarpxarà, aguàm, guək, àmguaxu, àmguaxi, aguəpsaara, agunərxarà, aguàara, aguàra, asagurèi, aguàxuara.

Aguàra şparəşş'ua?

Ɓ

K

AKUƏPA

akuəpa

Akàf, aklaməf, akəta, afakàr, àkuitra, àkuər-gəlar̄ta, akuà, akunə, asàku, àikua, amarkàn-eikua, amàrkua, akua-rşə, amarkuàn, akun-agà.

Akàf ərəsanə isət.

Akàf apşka ırtoit̄.

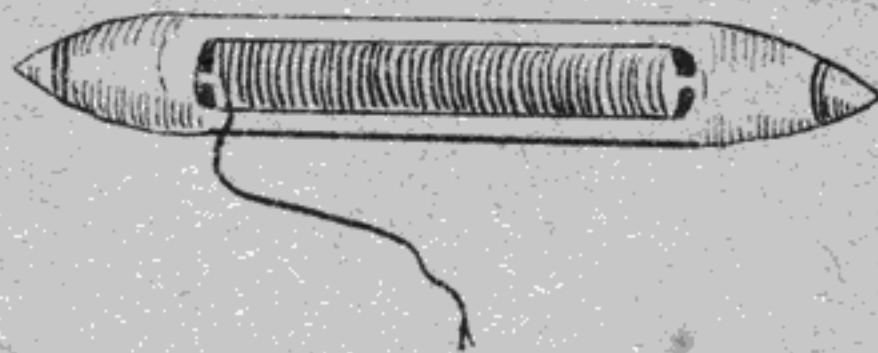
Uarà upəşkòuma? Mamòu, sarà səpəşkàm, axà akàf ştaxəup, àmla sak'u-eit̄. Aklaməf xaàm, istaxəm. Aklaməf amaaxər iàlxəup, afakàr àmoup.

Aklaməf aşəlagı àmoup.

Aləxutala aşəla rxuuèit̄.

Asaàra aşəla anərəpsaloit̄.

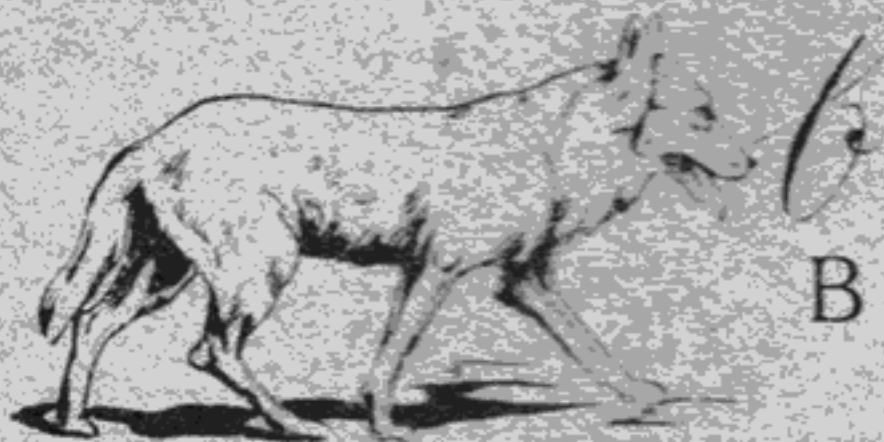
Səkunagà akunə sət. Akunə səmam, aşəla uəstaŋ. Mamòu, istaxəm aşəlagii akungii. Auaà rəurakuà tərgalt̄.

AMARKUA

amarkua

Anapè—anapkuà. Afapè—afapkuà. Asàl—?
Asaàt—? Asaàn— Agièl—? Amàrk,a—? Amàr-
kua—? Axè—? Alèxuta—? Anàxuta—?

B

Ab, abà, akàba, akiè-
ba, abèa, àbla, abia, abaà,
àbraa, abèlra, abèara, àb-
ga, abòura, àbna, rab, sab,
anbàn, abaapsè, arambàt,
plbaràk, aklèb, abaà.

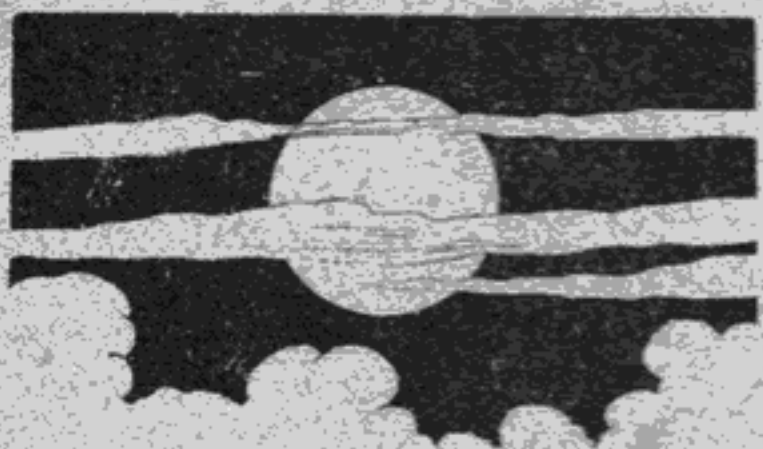
À B G A

àbga

Sàkut abà imou. Sà-
kut ibà mariàla iteiueit.

Ani axbàba abà aaix-
ueit. Sargiè abà aàsxueit.

Àbna afàbèstakua èloup. Xabugu afàbèstakua
rəuak'è ifit. Kuabluxugio fàbèstak ifit. Kuabluxu ik-a-
mbàf àbna ilaxieit.

Z

Z

Az, abz, azàga, àbaz,
àzna, azarzà, àzazara, azè-
razra, àzkua, azxarà, znè-
zənla, àmza, aməzguèt.

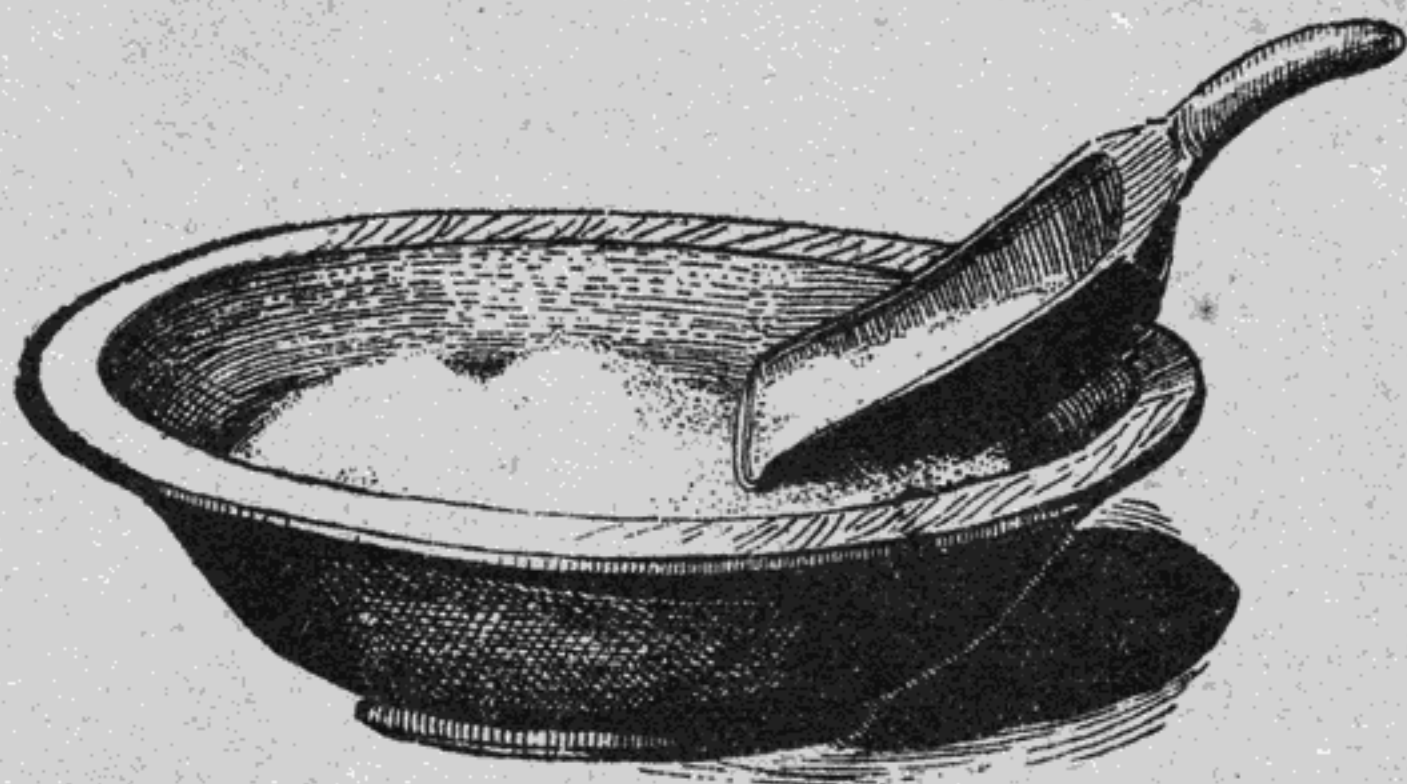
Az ašoup. Sèzkua sèxi-
ueit. Nan sèzkua ffə.

À M Z A

àmza

San bzia sèlbòit. Àm-
ra àmza iàkupxoit. Ak-a-
lèt àzna akakàn sòut.

Azarzà aàxu. Azàgala irzòit. Irzozi? Ari azar-
zà xuàrtam, iaàxu abzia. Azarzà zxuartòuzi?

Ari asàxia ianèuzi? Asaàra ianèuzi? Alèxuta iz-
xuàrtouzi? Aplàk, i izxuàrtouzi? Apiàk, i asaàrei zlèr-
x'uazi?

3

A 3 A 3

azaz

Azè, az, àzən, am-
zərxà, atzè, àpsəza, àza-
xra, azəxi, ašəz, àzara,
àzəs, apxianzaràx, az-
lagàra, azàza, àirəz, ai-
xàza, zèzlan, azəstra,
aztàs, azəşara, àzsara,

azaxuà, azzèi, azəmaxu, abgèzər, azmax.

Àzənra aàit. Ixıtaxəèit. Izbàn? Azaxuà pxasta-
xəèit. Àzən àxita auaà ak'uèit, apxà rzax'ueit. Iz-
bàn? Ašərz anəga itapsà, izgar azlagàraxı, izlagar.
Ašərz mgial bziour, ixaàur. Apsəz azè itour.
Apsəz bzia izəsòit.

Apsəz bzia izəsòit.

Aztàs apsəz bzia iabòit, ubri azè azè itàs'ueit.
Aztàs ašə itàs'ueit azè, aztàs àxizəur. Àzaaz aur,
ipour. Azazala aimaà rzax'ueit.

C

C

ACGUƏ
acguə

Acà, àcxa, àxiaca, acarzə, acəca, àcàrà, acapxà, àcərcərra, axapəc, àca, acəutà, axuəc, alaxuəc, acguə-pska, amàca, acxəraara, axuàmç, arəc, àccakra, akàcxu, aixàc, àcərkı, àcagu, akərcx.

Uxapəc uəxi'oma? Àai. Uarà uxapəc uxi'oma? Mamòu. Aùtraxı ucà, acəca aagà. lbziour, uarà abəsta k.nəx.

Abəsta makıàna ixuàrtam, azə àlou. Nas pətk, ik.nəzait. Acəca zakùzi? Utratəxəur. Àxusxua? Akàma? Ant amàca irccak.nə iàs'ueit. Amàca àsra xuàrtam. Izbàn? Zxapəckua kapsàz arasà izaargəit. Izmaanòuzi? Acà itàrəpsozi? Acà asàxia təx. Acarzə zxuartouzi? Izlərx'uazi?

Àçla, açəs, àçarkuakua, amàça, apaçà, açàa, apənça, açarà, açəxua, açlarkùku, açəspška, açəbərg, àçaçara, açərkànt, açəbra, ak.açər, açaułara, àçxra, alànça, àça, amaç'uar, ak.açà, açəsxa.

G

Ç

A M Ç

amç

†
Exià amş baapsəur, ixitòur, àmca eikùsçeit, səpxəeit, zegiə pxəeit.

Ucà apxiarcà aagà. Apxiarcà xuàrtam. Apxiarcà eiməçeit, içla. Çəsəs iubaxiouzi? Àpta akua zxəlçua zeipsrouzi? Akua zlaqalozi? Asə? Akərcx? Azaza?

A g u ə o i u o i u a ɣ a.

Stepàna xuɣə àmya danəlanə dəʃneiuz aɣà ipəlt̚. Stepàna ixàan aɣà imbàcəzt̚. Dʃeɪt̚ oyə iʃəim-bacala. Iqasçarəzi, safar qalàn ihàn, ucalàrgiə ucalà, dəyt̚ iɤə axxaz.

Aɣà ɬan iaangəlt̚, izəoiuza ipʃ'ua ialagəeɪt̚. Səpsrə aàzaan, ahàn ikəqkəq'ua ialagəeɪt̚. Aamta pətk̚ ançə, aɤeibnateɪt̚, iyt̚ aɬrəm-trəmɦa ipo, aɬtaxi ixiampʃkua adəoiàqara in'əlalt̚. Aɣà zxuàrtouzi? Aɣà oyə izlaipərxàgouzi?

Aphəsəi akut̚əi.

Pɦəsk̚ kut̚ək̚ ləman. Aphəs ləkut̚ə esəmʃa ku-təoi-kut̚əoi, açauàn. Aphəs, səkut̚ə iahà açàn lɦan, raɣà kraɤàlçaua dəlagəeɪt̚. Akut̚ə psəlaɣaxait̚, aynuçqa pazànala ipəit̚. Akut̚ə açara iaquəçit̚.

Akut̚ə daàra ixərhagouɾ. Iʃakunago anəqu-gara zmou akut̚ə, məcxuə ixaaxoit̚, akut̚əoi raɣa açoit̚.

ɤkut̚kuà izlaɬəxozi?

H t a a ɣ a.

Htaajà raɣàm. San aynə auəs l'ueɪt̚, sab-amxaɤə, sandəu auəs xianta ləzuam, dhəɣ-màrɣua aynə dəynouɾ, sarà aʃkolaxi snəqoit̚, saɦsà dxuɣəuɾ, pɦəʃəkusa lxəçueɪt̚, qargiə dcəuàm, aynə dəqouɾ.

ɤtaajà iqarçozɪ? Azàzala rəxiɜ ɦha!

A z a d à ɥ a.

Arçayə drazçaait açayjâ: mɥəbɽək bɽəmşə rə-
xiz fha — aɽaxià, ayàşa, àxaşa, aplàşa, axuàşa, asàbşa,
amɥəşa-mhàkua.

Açayjâ ixuəcṭ eiɽàxuəcṭ, axà irzəmdərṭ. Pətḳ
ançə açayjâ rəuazə dnagəlan uəs iheiṭ: exià, ecə,
jacə, apəjacə, uaɽə, uaɽàstaxi, iauənastaxi.

lçabərgəuma açayə iihaz?

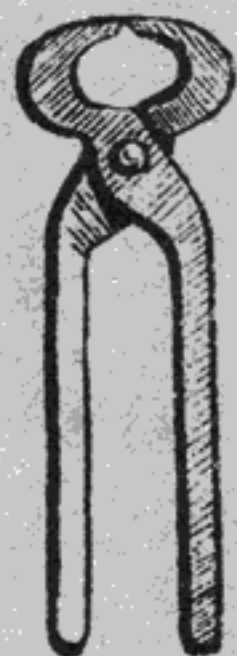
Mɥəbɽək, zaqà mşə auəs r'uàzi?

Amɥəşa ɥnə auəs zərəm'uazəz?

Akɥə akɥɽçara ixçalṭ. Açarakua azə rəçalṭ.

Aixà àçarra abga açəxua bàbara iàairxəeiṭ.
Açəbərg àmra açkəs ilaşoun. Izmaanouzi?

Açəs ecə ipər'uàn. Açəs prəşṭ. Afxa?

ɽ

ɽ

arəta

A r ə ɽ a

Arà, àmara, akapara, apar-
tà, aparxəsta, aprà, apàpara,
àpalara, apəc, arəpa, auara.

Aqəkurei ɽàpanə azlaga-
raxi irgəeiṭ. Aqəkurei ulagər
aşəla àlç'ueiṭ. Àmpəl xumər-
goun. Xumərgamapas iuəmo-

uzi? Sab axkaàra agutanə apà irx'ueiṭ. Apa oyə
zlairx'uazi? Apà rxə, apş pàpa, àmapa, aàxu. Apà
zləeizərgauazi? Sxapəc səxiueiṭ, arəpa umanə uaàì,
içx. Ça zmàm aolər zəla iuzərp'uàm. Izmaanouzi?

Ari asàxia ianəuzi?
Irpəpozi? labərpəpoi?
Izlarpəpozi? Kolektivla
inxaua işpərpəpoi?

Ahà, amahməz, ahàza, harà,
ahàssa, ahapə, ahàbla, ahalal-
ra, ahasabra, ahamàm, amhà-
bəsta, auarhàl, ahapfà, aphàl,
àhata, arəpha, abəzkətàha,
abəzkətàhara, ahàşa, ahatgu-
ən, ahàrgı, ahaskıən, àharak,
ahair.

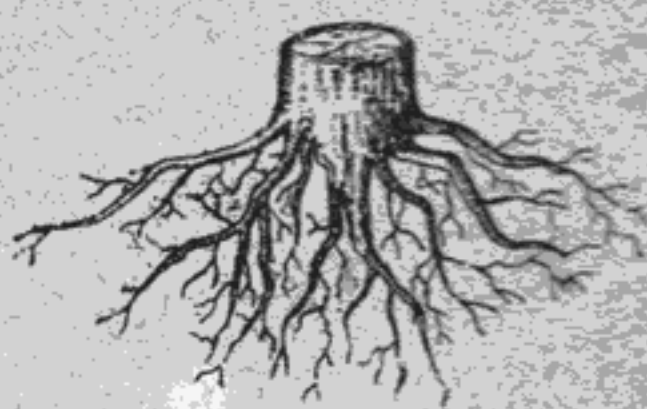
Àcha səkust. Acha àaigua-
ra igəlouṇ ahaşa. Ahaşa àm-
çan ahàssa kapsouṇ, ahàssa
artəuṇ, ixaàuṇ.

aləmhə

A l ə m h ə

Harà ahamàm htàlt. Àhata zlerx'uazi? Itarpozi?
Apsnə ahair zeipsrouzi? Aurà-xaharoun. Izbàn?

adà

A d à

d

D

Àdəd, amard'uàn, ada-
lakı, adac, akapdàn, ada-
uəl, adamrà, adərdə, adər-
dxa, adərga, adərgàn, ak-
lapəd, apardà, açəxuçad,
asəndəkura, akuadər, àxu-
da, adəu, àdgiəl, adər-
ra, auadəxu, adəulap, adàgua,
àizada, adgəlara, àdlara,
akandel, abərd.

Adərgàn àxuša anərçan, àmca iàkudərgəlt,
Àxuša zət'uà iàlagəeiť. Adərgàn asàxia təx. Adər-
gàn zlerx'uazi? Aandas iudər'uazi?

Sarà sàpxiaueiť. Uarà? Ani?

Aynə, ayə, ayəçra, ayà,
azya, àyra, aşayə, ayàşa,
abay, aoyə, àyəstaa, alə-
mharay, ayàfara, aynacàla-
ra, açayə, arçayə, azəryaş.

Aşayə y-xuək, igəeiť.
Ayàşa psəzkra hceiť.
Ayàrstra aguàm tàhaiť.
Aştol ynəmaroun. Uàha
ynəmaras iudər'uazi?

Aynə xəbroun. Uàha xəb-
ras iudər'uazi? Sarà s'uəsəuyəun. Uarà unxayəun.
Anxayə zaxizəda? Auəsəuyə? Anxayə auəsəuyə dəi-
yəzoun.

y

Y

aynə

A y n ə

Àbla eiha axşəx xarà iaboit. Izbàn?

amf

A m f

Af, àifa, afər, afra, astol-
kuərî, àşpara, afəx, afə-
mapa, aşt. àfaza, afxəms,
şaraşəla, amf, apəştrik, ikə,
afəira, afarà, àfa, anəşən-
tra, afàga, afaxià, aməxu-
şəg, axəf, afəmgər, afəmg-
kər, afəf, afəfra.

Af artə. Àri aoyə bəşpou. Afəmapa zərşərçəzi?
lkunagouma afəmapa afçara? Afaza axuarta itarî.
Àmf şaraxəu. Uaha şaraxəs iudər'uazi? Amf axəf,
apəf, atrəf, aguəf apşşarək.

Aqəz, amaqà, aqarmà,
aqərqə, aqàma, àrtmaq,
abaqà, aqàza, àqaqara,
àqapş, àçaqa, abquəl, aqar'-
uəl, aqaişàn, apqəz.

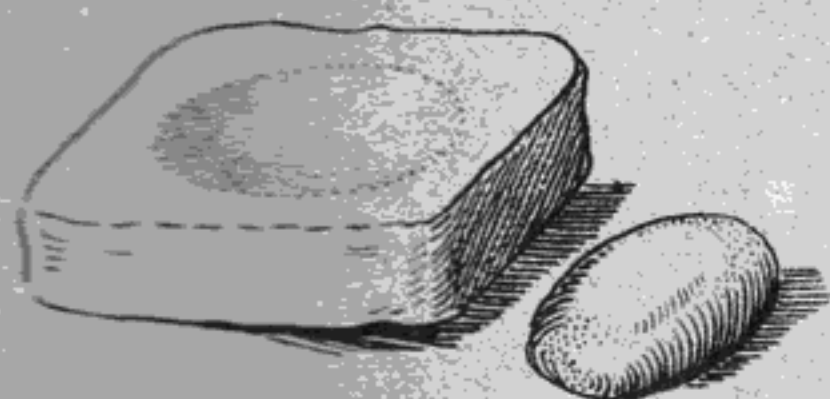
aqama

A q a m a

Aqəz qaàit. Àrtmaq aquəd tərəpseit. Alà àbay
àqaqoit. Aqama çarəu. Afquə rçàga mapou. Uaha
rçàga mapas iudər'uazi? Aynə zlərxb'uazi? Abquəl
itərpozi? Aqàma zlərxb'uazi? Aqàma atra zlərxb'uazi?
Aqàza zaxizəda?

Ari asàxia ianəda? likəuzi?
Iqaiçozi? Kōlekti'vla auəsəura
guazərhəgoup. Izban?

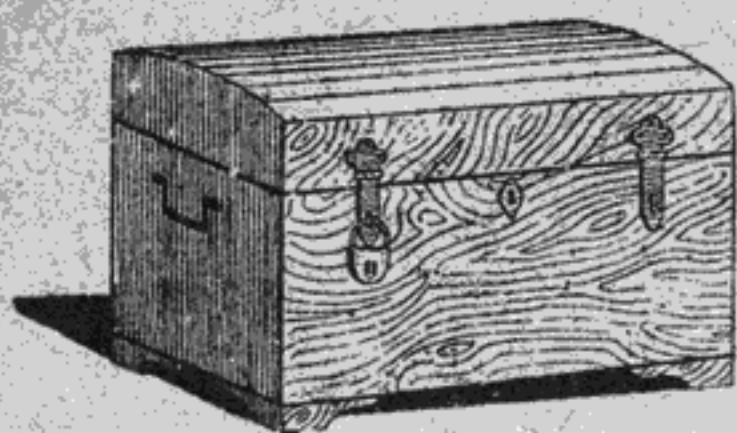
Ahàqia, aqiàqiara, àpsaqi-
ara, àcaqia, afaqiàr, aqiamsàr,
àcaqiara, axqiarà, aqiarà,
adàqia.

ahàqia

A h à q i a

Ahàqiala àxusxua lxəit. Àçla àdgiəl aqiàqara
ikuhait. Azaràqia auətraqnə ilarçeit. Aynə adàqi-
aqnə alahà gəloùp. San alasa ləcqieit lacqiagala,
ilkəuəkəuit laskuəgula.

Ahàqia zxuartouzi? Azaràqia? Aynə zaqà dàqia
amouzi?

afəndəqura

Afəndəqura

Àqua, aqubâr, àqufara,
aquəd, aquarəl, aqubàs, afən-
dəqura, aquəs, àiçarquaqua,
aquàqua, aquəna, aguərquəd,
afquə.

Àqua aaigourma? Mamou, ixaroup. Àqua scoit.
Uaala, Àquaqa hcâr. Ibz'iou, uaalà. Uaalà ak-
kàraxi xiàqufara. Səzcom, amxaxiə scoit, aquəd
bzianə iqalaz guàstaracə, nas Àquaqa scoit. Aquarà
apsəz ikupsou, uaala ihaqufâr. Aoy-quəs iuəskua
eskiəngiə eilgoup.

Amaqà zlərx'uazi? Fəynə iarknə fəşkol aqnə-
za zaqa kilomeṭr əqouzi?

Fəşkoləei fàaiguàra iqou akalakii irəbṭouzi?

Aṭarà, aṭân, aṭə, aṭa-
rta, aṭəm, aṭəya.

Ṭəm'oyək. Àquanṭ da-
ait, fnei aynə af afərtə,
fəipəl. Aṭəm'oyə aṭarta iſt.

Iṭəpxiazà apṣṭkuà aṭə-
yakua zxagəlou! Auana
fəṭəup. Uàha fəṭəəs iu-
dər'uazi?

Ṭ

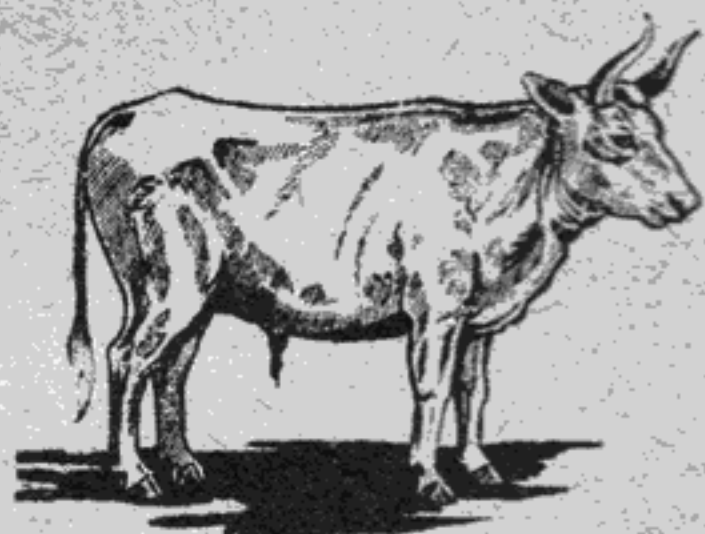
Ṭ

aṭəya

A ṭ ə y a

Akalaməf aniba dàdṭalt, àcxa aniba dàdialṭ.
Izmaanouzi?

aj

A j

J

Aj, ajà, anəj, ajəmsa, ajəmapa, ajərpəša, àjama, àiajkisra, ajaakə, àjaqua, afaŋguàj, àjkambaf, àjəmç, ajqià, ajəfxuà, ajqiarà, ajəeixa, ajmapa, ajartà, ajartalàrɪ, àjhara, aguəj, ajrà, ajəlara, ar-jara.

Aj ajà axəsxəit. Aj ajà sərqaceit. Aj ajà ipəsəqqait eimaas iqasçeit. Uàha aj ajà iàlərx'uazi? Ajəmza arkə. Ajəmza ərj. Ajəmza zlərx'uazi? Hamida ajərpəša ləxit. Xiàas iudər'uazi? Àjara ajarta iatəpəun. Àja məsxuə ianbàxaau?

Uaxəkəi ɸnakəi zaqa saat ajara rək unagozi: apška, arpəs, abərg.

Axiàa zəxi'ua iɽənɣà oyə iumtan. Izbàn? Aj-mapei ajəixəei beam, axà adəunei iku zegiə raa-zoit. Izmaanouzi? Amɪ mfəkua ajà rteiuàn. Izmà-anouzi?

Iudər'uazar: pɪ-yeifjak xəlpak rxagəloun.

Ahès, ahèh, apɪ, àlaɪa, ahənəp, ahazà, axməhɪhàr, apɪhès ahəzba, ahɪhara, aguəxənɪra, ahəntkàrra, ahà, àiaɪa, ahazara, ahasà, arəhàrà, auəàhɪra, ahàn, auahà.

h

H

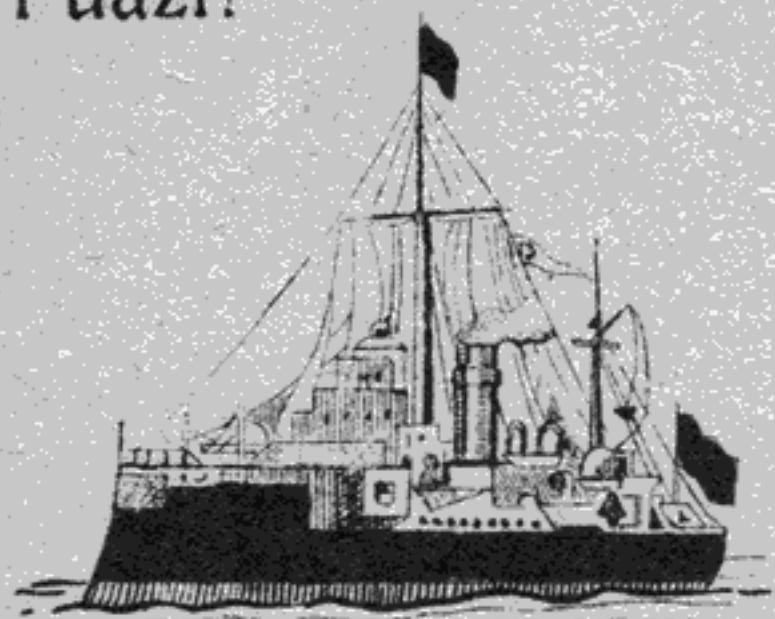

aha

À h a

Uaàh zuada? Uaàh'ura bzioma? Izbàn? Saɪsà daàra bzia dxəs'ueit. Àmaxu-ya ikuɽaz ahèh dai-àxsno ilɪit. Ahèh akuəpɪha ahàratra itaɪeit. Apɪma ɸhəs ahèh ahàratra itganə ləphà iləɪeit. Ahèh iapş-

ṙəuzi? Àṭa zhauà psaàṙəs iudər'uazi? Àḥəzbei àḥei qazçauàda? Abḥei aḥasei ṭərəup. Uàha ṭərs iudər'uazi?

àoiḃa

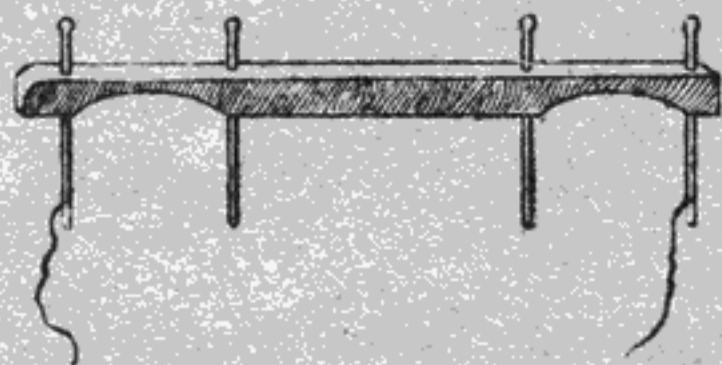
À oi b a

Oi

Àoi a, aoi à, àlaoi ɾɜ,
àboia, azoiə, adaməoi, aqu-
aràoi, àoi ɾa, amaoi ɾà,
aoilàm, àoi ba, aoieroi èn,
a oi s.

Àoi a uàx. Quaràoi la ir-
kəz aṙə adaməoi anərçeiṭ.

Alàoi ɾa àmzərxa ìkuṙouɾ. Aoilàm àoi ba iàstalt.
Adaməoi àraxu izərnərçozì? Aquaràoi şpaqarçaua?
Izlərɣ,uazi? Àoi ba zlərɣ'uazi? Aoiba izçaamqurəlozi?
Ràpxiaza àoi ba zxuəcda?

Aoiatàmakua, àdaoui, azà-
oi a, àṭaoui, àjaoui, àoi ɾara,
àoi ɾoi ɾara, aoi ɾà.

aoiatàma

Aoiatàma

Hàpxia ìias'ueiṭ azoi è. Azoi è iagəèiṭ auèoui
aoiatàmakua şàmaz. Akambàlgiə azoi è iaanàx'ueiṭ.
Àmat azaqnè àdaoui akèiṭ. Aoiatàma zlərɣ'uazi?
Àjaoui àoi ɾara ìkuəlt. Oluàna aoi ɾà dàlagəèiṭ. Àja-
oui àoi ɾara isxəscoz şapə anəṭguàl àaxəèiṭ. Aima
rəoi ɾoi èiṭ. Aima zlərɣ'uazi?

àciura

À c i u r a

Àciuciua, aɟardaciue, àciua-hara, aciurà, àciura, aciue, àciuciuaara, aciuaòci, akèciura, aɟəciue.

Dociueci aɟardaciue dèku-ian. Alàciura aynè iynàlt. Dociueci u ilabà-ciu ciu à la alàciura dast. Dociueci dna-gəlt. Àciura aciurà iaàkuixt. Auətra àɟaciuaara dxəlt. Dəş-nèiuaz aciujmàcia daxqiaşeit. Dociueci dkàhait, ifaɟə aciua-òci axəçt.

Àciura zlərx' uazi? Àɟaciuaara ianbàamtou? Anxa-yè dəzlàɟaciozi? Traktoria iabaɟacioi? Atraktor iaɟaciuaaz anəfaqnə məcxuə aarəxra zəbziaxozi? Aciue iàlərx' uazi?

Àya, ayaquà, ayəməsquəl, ayayər, àyapafa, axuyà. ayàlt, àyqara, ayàrzyə, ayanaəx, àyapara, ayàft. ayrà, ayapàr, àyaməkua, afty, ayəqu, agyàma, ayakè, axyəxqià, aqamyè, aqamypçaçà, aɟarəy, ayarhè, aqu-àry, ayèi, ayəktè, ayès, ayuàn.

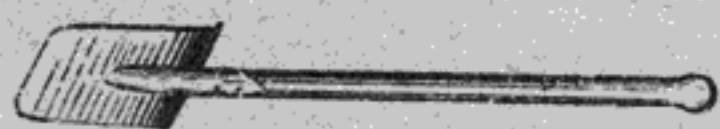

ayuan

A y u à n

Ayàlt àya àçaxəeit. Aypha àya ayàlt iàçəlxəit. Àya ayà arteit. Àya ayà ialamk, iəsit, iugofa. Aypha lab dyàlt'uan. Aypha ayàft lab daxyàltuaz izəlgəeit. Abi-phai àçla àfty zkuəz iàçəɟeit.

Ayèmazay ayèi irteit. Akutè ynə-psaàṭəup
Uàha ynə—psaàṭəs iudər'uazi? Ayanàx qəs—ma-
poup. Uàha qəs-maṭàs iudər'uazi?

ʒ

azəga

ʒ

A z ə g a

Azəga, àzra, àzaḥara,
àza, abəzə, àbza, àzara,
azàkɿa.

A z ə g a l a à z r a i z è i t
À z r a i i z ə z a q n è à z a
e i t è i h a i t. A k a m b à l à z a ḥ a -
r a i à l a g è i t. U a h a p s ṭ ə s
i z a ḥ o z i? A p s ṭ ə a j a ḥ a r a
z m a a n o u z i? S a f à i z à k ɿ a
i s è i t.

Aṭà, ayèṭ, àxiaṭ, aṭa-
rà, aṭəra, abṭəubṭakɿ, (aṣa-
mèxiaṭ) àṭṭara, fəṭəmtan,
fəbṭòn, cxəbṭòn, aṭaḥà,
aṭ, aṭəmdər, abṭə, aṭərzə,
aṭàza, auasaṭə, akutəṭ,
mṭəbṭək, aḥaṭə, aṭaouə-
ryà, abṭə, bṭbà, àfṭəmtan.

ʔ

ʔ

aṭa

A ṭ a

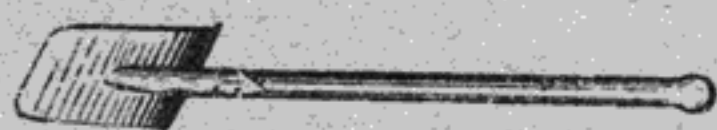
Aṭəi abṭəubṭakɿ irfèit. Abṭəubṭakɿ (Aṣamèxiab)
aṭà arfèit. Aṭà abàḥya itàlan, azaxuà pxastanaṭ'ua
iàlagəeit. Àṭtaayə aṭa dàçaqieit. Aṭà fan abna
ilalt.

Aṭəi aṭəraqnə dnèit. Aṭaḥà fṭəixən aixà eiçəi-
cua dàlagəeit. Aixà èiçəicoz amagàna àləixəit.

Alakuà aṭàza rbeit. Mṭəbṭək bṭ-mṣə àmoup.
Məzkə zaqà mṣə àmouzi? Şəkusək?

Aqəmazay aqəi ʾirteit. Akutə ynə-psaàrəup
Uàha ynə—psaàrəs iudər'uazi? Aqanàx qəs—ma-
roun. Uàha qəs-maràs iudər'uazi?

Azəga, àzra, àzañhara,
àza, abəzə, àbza, àzara,
azàk,ia.

z

azəga

z

A z ə g a

Azəgala àzra izəit
Àzra iizəz aqnə àza
eitèihait. Akambàl àzañha-
ra iàlagəeit. Uaha psrəs
izañhozi? Apsrə ajañhara
zmaanouzi? Sàl à izàk,ia
isèit.

Aṭà, ayèṭ, àxiaṭ, aṭa-
rà, aṭəra, abṭəubṭak, (aşa-
mèxiaṭ) àṭlara, fəṭəmtan,
fəbṭon, cxəbṭon, aṭaṭà,
aṭ, aṭəmdər, abṭə, aṭərzə,
aṭàza, auasaṭə, akutəṭ,
muyəbṭək, aṭaṭə, aṭaouiə-
ryà, abṭə, bṭbà, àfṭəmtan.

ṭ

ṭ

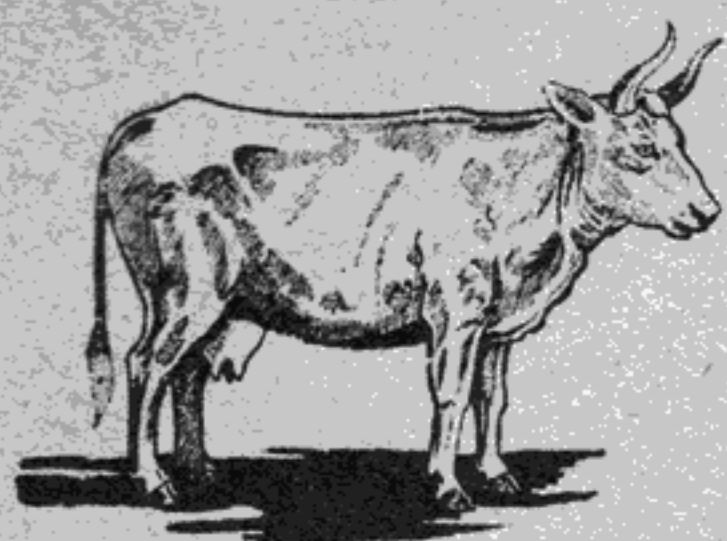
aṭa

A ṭ a

Aṭəi abṭəubṭak, irfèit. Abṭəubṭak, (Aşamèxiab)
aṭà arfèit. Aṭà abàhṭa itàlan, azaxuà pxastanaṭ'ua
iàlagəeit. Àṭtaayə aṭa dàçaqieit. Aṭà ṭan abna
ilalt.

Aṭəi aṭəraqnə dnèit. Aṭaṭà fṭəixən aixà eiçəi-
cua dàlagəeit. Aixà èiçəicoz amagàna àləixəit.

Alakuà aṭàza rbeit. Muyəbṭək, bṭ-mşə àmoun.
Məzkə zaqà mşə àmouzi? Şəkusək?

j

J

aj

A j

Aj, àjla, àjlar, akərnəj, yajà, àjyan, àja, àjabɿ, àxuaɿ, àjrà, abàj, àjjara, adaorəja, àjya, arəjɾ, iacə, jba, jabà.

Aj àjtra itàlt. Àjlar ei-zèit. Akərnəj j-qurəfk, ɸa iaàixueit. Akərnəj àjlà aai-gəèit ilaiçaracə. Akalaki aqnəɾ àja bzia nàrgəèit àizaraqnə. Àjlar irahàit aja bzia. Jba idərk,nə upxiazà. Aixà izzdrəjuazi? Aj oyə izlaixuartouzi?

Avbà, avanəza, avədra, àvara, àvalara, aɸvəz.

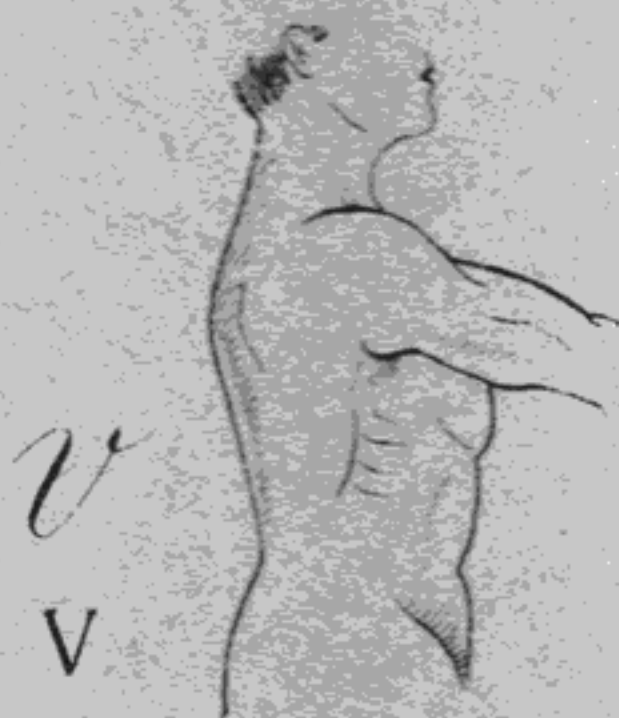
Ivàn, avedra azna aɸə aaga! Iszaagauàm, svanəza səxi'ueit; svanəza àdagio səvara səxi'ueit. Azaxuà aɿ oyə inàtoit. Aɿ ayə àlərx'ueit. Uàha aɿ ialç'uazi?

ɸər-çlàs iudər'uazi? Asə ɸkuàk,ouɿ ipɸzòuɿ, axà oyə dàbəl'ueit. Izmaanòuzi?

Kolektivla anxara bziouɿ.

Izban? ɸkətan kolektivla inxoma?

Iɸpanxo?

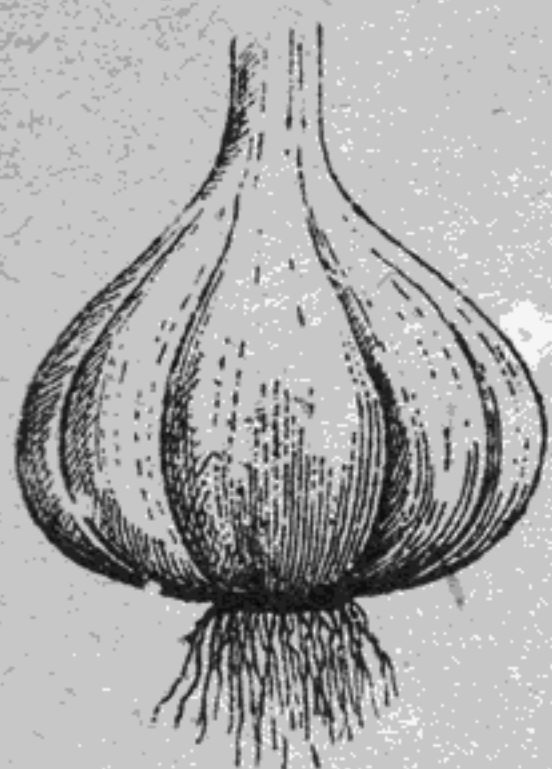

v

V

àvara

À v a r a

aq's

A q è s

f

q

Aqèr, aqès, aq, axqèq, aba-
qà, àqarqarrà, alaħagaqà.

Azè zjəmōiəu aq ikuloiti.
Rajà aq zəkulaz apəxtra ixiueit.
Apəxtra zəxiua dətəpsaazà
dqalòit. Alaħagaqà à tk u a
àmoup; aqès itə àmam. Aqès
utratəxəup. Alaħagaqà? Aqès
àda utratəxəs iudər'uazi? Fəs-
kolaqnə auətra kolektivla iqa-
təmçoi? Iqatəmçozar iqaŋça!
lħa, autratəxkua işəlarçaua.
Aqèr zlərx'uazi? Aq zkuəloda?

Aqəka, aqəkac, aqəka-
xəs, aqəkazərz apərpəl-
qəka, aqamipəz, adəoiəqa,
aq, aqəmfə, aqaamà, ahàrq,
ayàq, aqàma, aqàm, akà-
nqa, aqàr, aqabàa, aqè-
ba, apənqra, auaqàq. Ayə-
kimaqà, aqəkurèi, atəuqàr,
àilaq, àqəmf.

f

q

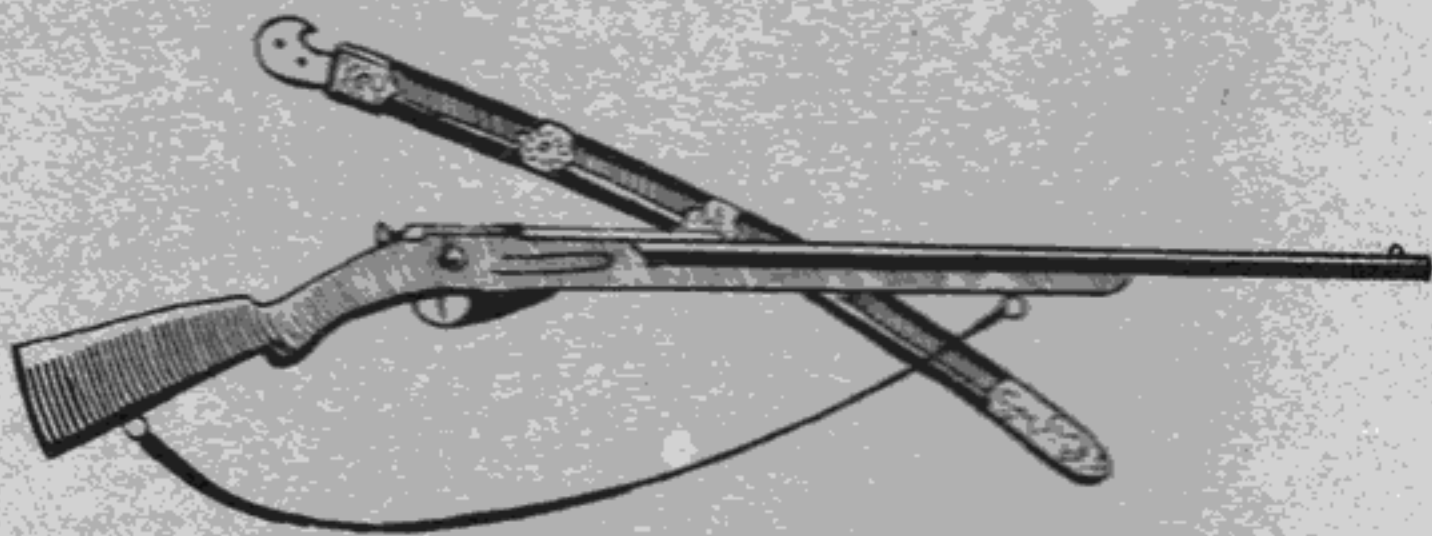

aqma

À q m a

Qanəm àqma aàixueit; àqma isèit; aqmaŋə içaàit,
aja çəixəit. Àqma oyə izlaixuartouzi? Aqàm zlərx'-
uazi, işpàqarçoi? Ayəkimaqà itàrçozi? Atəuq iàlər-
x'uazi? Akànqa zlərx'uazi, azaqnə izçaamqurəlozi?

Auaqàq aqà àdbalanə auaqàq-qaçayə iqaiçèit.
Auaqàq zlèrx'uazi, ispàqarçoi?

Arà ianəu àbqarkua · rəxiɜ ha. Uahà bqars iu-
dər'uazi? louzi, ix'iözi, ixəs'uazi? Àbqar zxuàrtouzi?

Apħəsəi àzoiabi abàrou, iqarçozi? Aqəmfə
zərpauazi?

ÀMATA ATƏPAQNƏ İQAZAROUṚ.

Səkun esəṣəṭəmtan iməṭakua drəṣṭouṚ: izkla-
padk askam ikun; agiəi aṭardəoiuə iṣarṭəuṚ; ize-
maak aṭardəoiuə ikurṭəuṚ, agiəi ayngiə iynəm.
Ubəs esəṣəṭəmtan Səkun iməṭakua dəṣṛəṣṭou, aṣ-
kəḷəlaqnə əpxiara daxizəuəm.

Səkun oyə iguə dəxuarəṭə dəqouma? Izbən?
Zə iəzməṛpsəaua ṭəi izəicəṣṣəuə—udər'uazar?

С

Ф

А Ф Ә

А Ф Ә

Афə, афçəṣ, ахəṛṭəṛə, афə-
ga, афadə, афbəga, афtrə,
афəuərdən, аф'uəṛṣəṛṭ,
афəṣṣəṭə, афəy, афəiṣəṣ,
аṣṣəṣəṣ, аṣṣəṣ.

Афadə афbəga iəku-
pəṭ. Афkuə афtrə itəṣə.
Афəuərdən çəṣə. Аф'uəṛ-
ṣəṛṭ афə iəkurṭ. Афəykua
ṛəpxia афəṣṣəṣ.

Афəikuəi афəzəi dəryṭ. Афəikuə əpxia афəz
aəṭ. Əpxia iəəz афəy афəṣṣəṣ əṛteṭ. Афəz anə-
y'uəz, афəiṣəṣ əṣṣəṣ.

Фəṣṣəṣ iudər'uəzi?

Афṣəṣəṣəṣ rəyṣəṣ—izbən? Izṣəṣəṣəṣ?

Ṣəkusək, zəqə əṣṣəṣ əṣṣəṣ? Iəṣṣəṣ əṣṣəṣəṣ?

Adè, àrdəna, adkian,
adəlgara, adəlçra, adnəqa,
aquard.

Adəbga adə ikult. Adə
aaiguara y-clak, gəlan.
Aclakua rəb ɣara aɣqia
eitəhan. Aɣqiakua àrdə-
nakua rkəit. Adəbga àr-
dənakua irəmçast. Uarə
aynə udəlçnə, adaqnə uz-
gəlozi? Uynəl aynə adnə
igəlou aquard uəmanə!

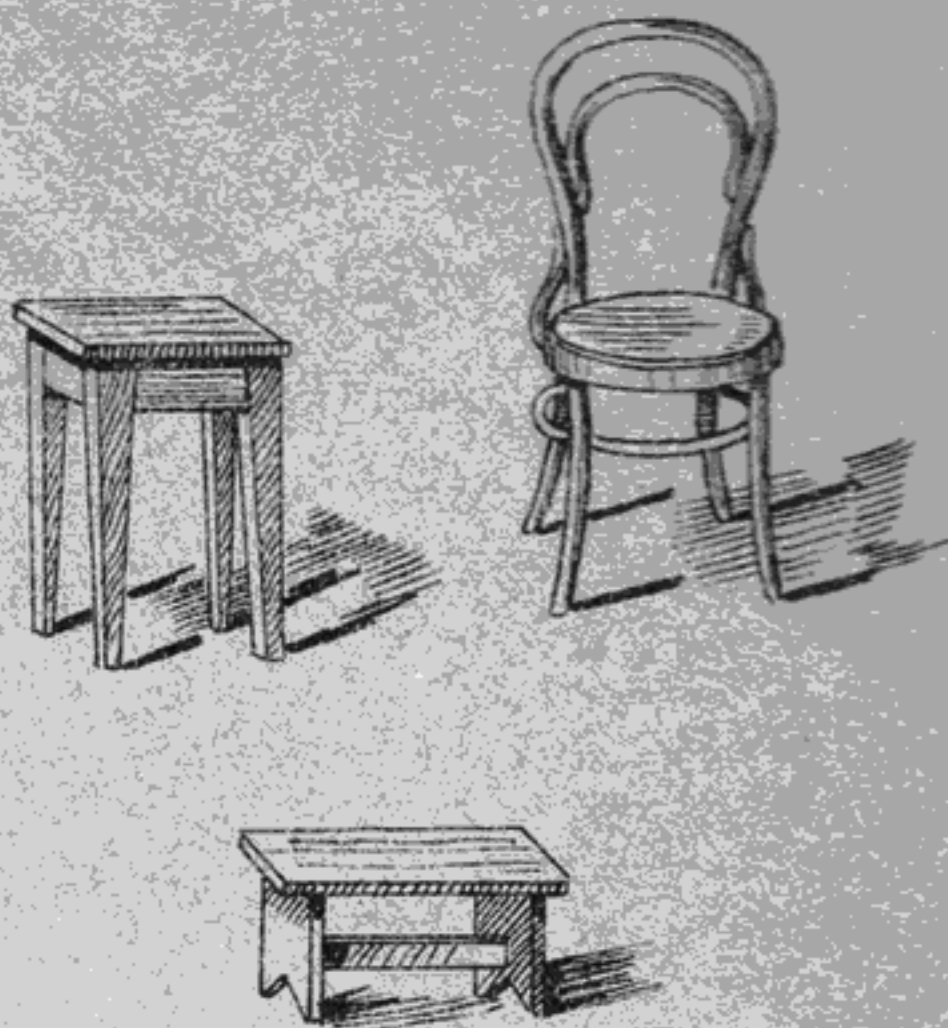

adəbga

Adəbga

Adəbga akutkuà irəznauàzi?

Iudər'uazar: ɸənla iɣ'ua, uaxəla idauà.

Arə ianəuzi? Aquardkua irèigiəuzi, reihà ima-
nələlouzi? Auaa zəkuɸozi? Izəkuiozi? Aquardəi as-
tuləi rapxia irxuəczi?

Akuuəf

Akuuəf

Y

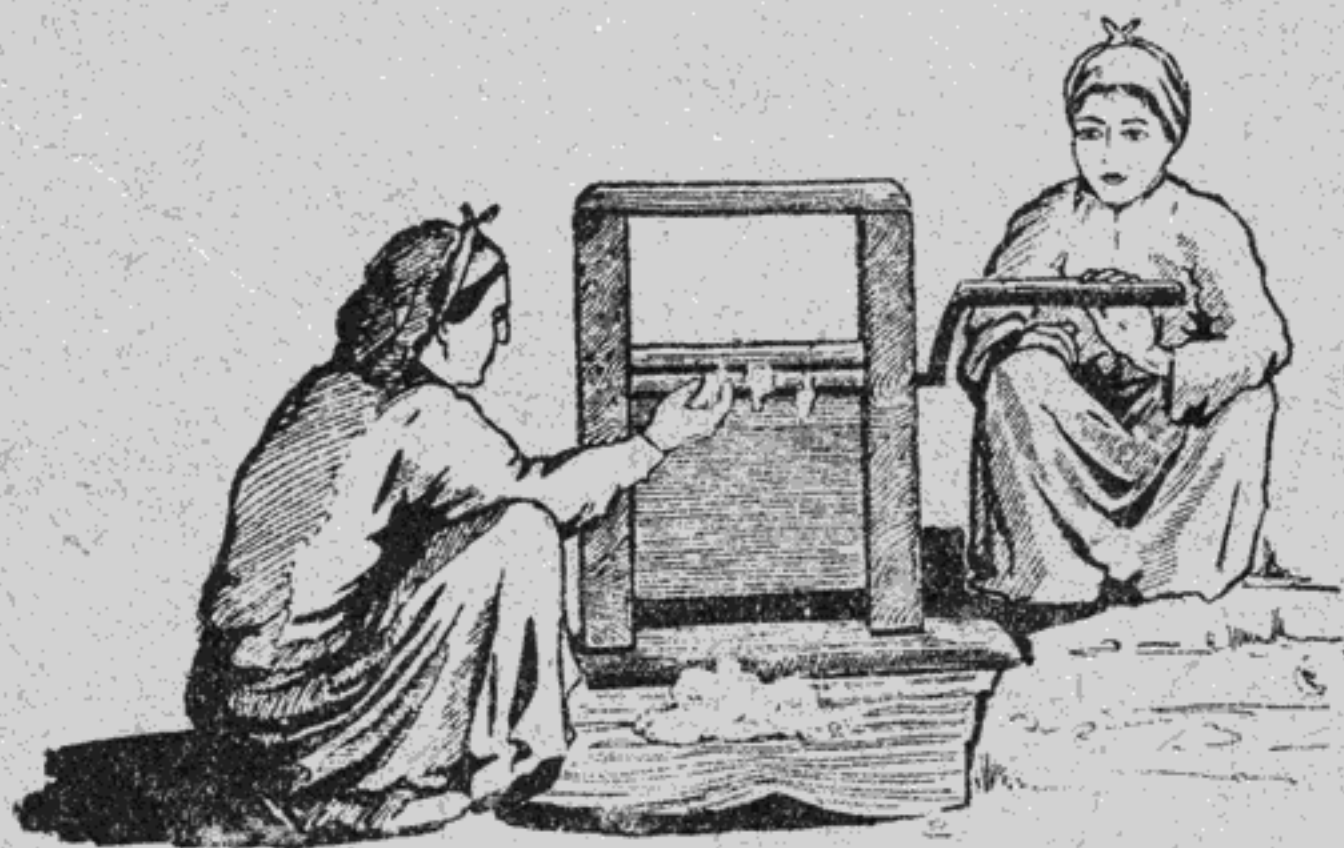
Y

Àykuən, a b ə r y m à n,
ayqarapàt, axuyə, ayànan,
aqànuy, ayarxàl, abəyə,
àuyara, aruyarà, ayàrra
ayən, ayàn, axuyàt, ayàya,
ayàyara, ayèrkua, akuyəf,
ayətra, àyərpyərra, axərya-
rà, àkakaay, aayà, atay-
kuəm, arkəyàrà.

Àykuən iyanàn kaʔèit.

Içabərgnə ayaràn kaʔòma? Axuyə inaykuà yuèit.
Anapə zəryuozì? Aynə ryàrəit bəcalà. Ayarxàlèi
ayèrkuei utratəxəuy. Àykuən arà arəjala ayətra
dàlagəeit. Yəyən iyan iafà igəeit. Amasəna ixna-
ryòm iàrkəy'ueit.

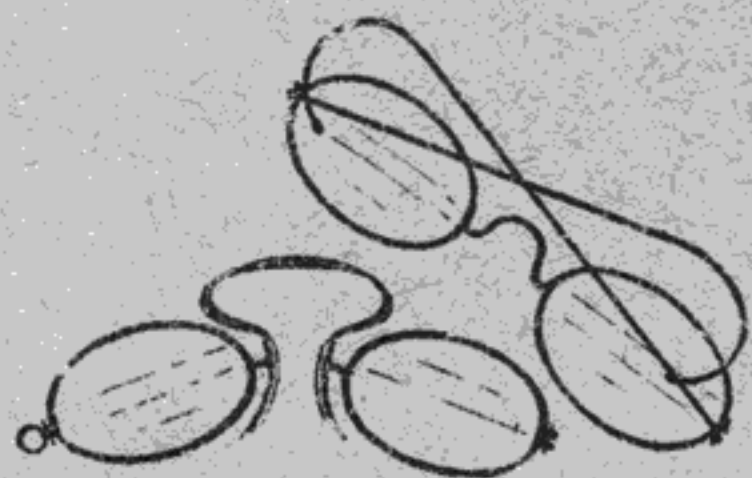
Aayà zlərx'uazi? Izxuàrtouzi?

Ari asaxiaqnə àhsakua iqarçozi? Abəmbà zlaguè-
lərx'uazi? Abəmbà-yəyəga zeipsròuzi? Abəmbà uaha
izlaguələrxuazi?

Àykuənja iqarçozi? İspàxumar uoi? Xumàrras
ıjdər'uazi?

ÀYKUƏNJA RƏLAXTƏGA.

Çkuənək, iab uəs èiñeit:
„Dad, iszaaxu àbla-sàrkıa,
uàrà uèps sargiè aıquè sàp-
xıalarc istaxəur“. „İbziour“,
iñeit ab. Dəuk, mərçəkua
ıykuən izaaixueit àlaxtəga an-
bàn ıquè.

Ab iıuz kunagòuma? İzbàn?

Abgaxuyè pxəzla akutkuà àpxiazauan—izma-
anòuzi? Az xuyəur, axà oyè dərɣauam. İzbàn?
İzmaanòuzi?

Afə, afəc, afəxıfə, afarà,
afəxara, afahàra, àfarhasra,
afəça, akıàf, afə.

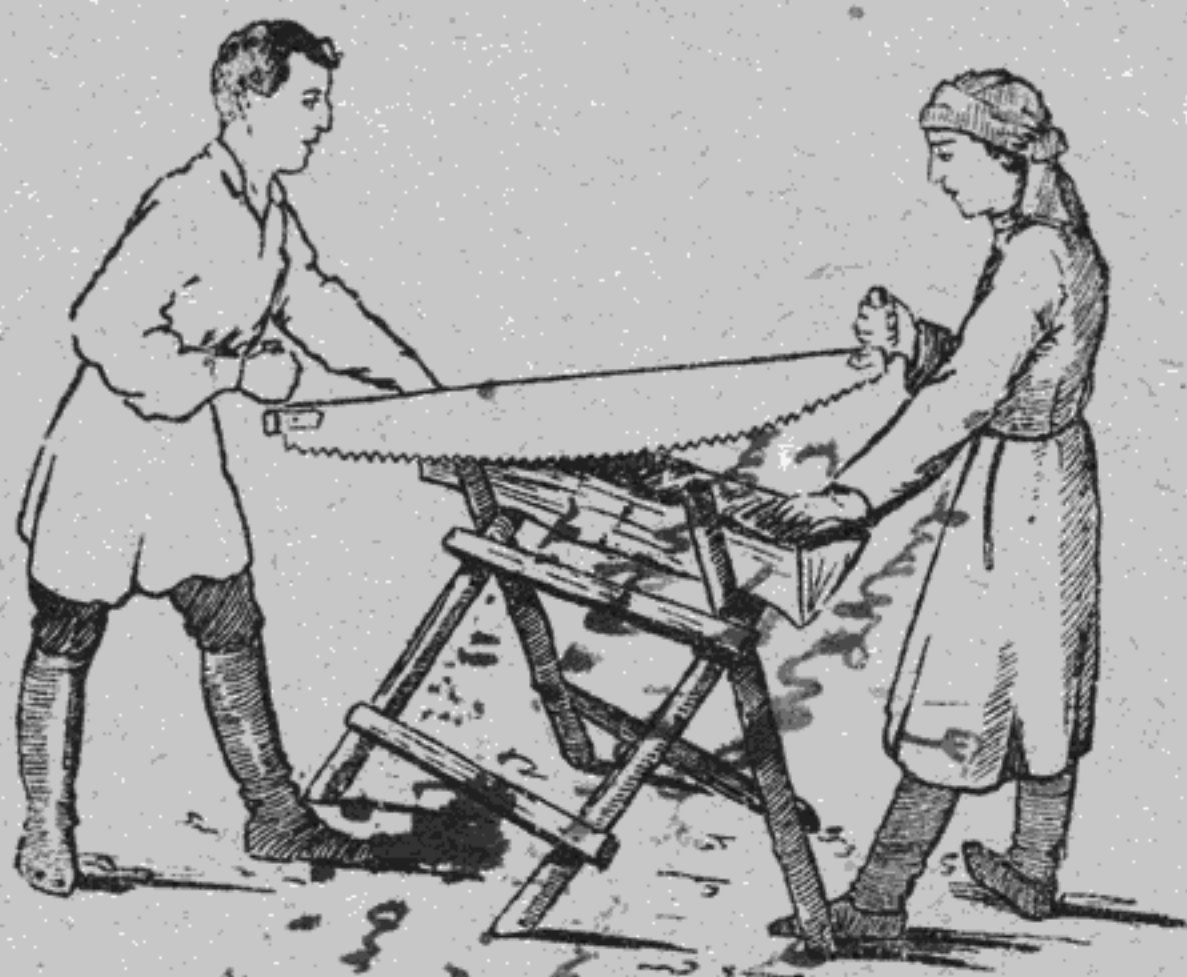

Amfə àmca iàkuça! Um-
farhàsən, afahà uıpxia. Ua-
nəfarhasua ufə iuədɣalou
irəkuəmkan. İzban? Àykuənja
yba-yba fahàra bəca rfeit.

A f ə

Ափայաա ամփ՝ eidàrala iaargòit. Amharà փՅ
 auadà aփark,òit. Uguè mփծուերս՝ utaxèzar, unarkuà
 eikupsanè umփàn. Àbga egià aփaucargiè apsè Խ'uàm.

Կփայրà maràs iudər'uazi?

Arì asàxia iankuàda? Iqarçozì? Amփ՝ zlarx'uazi?

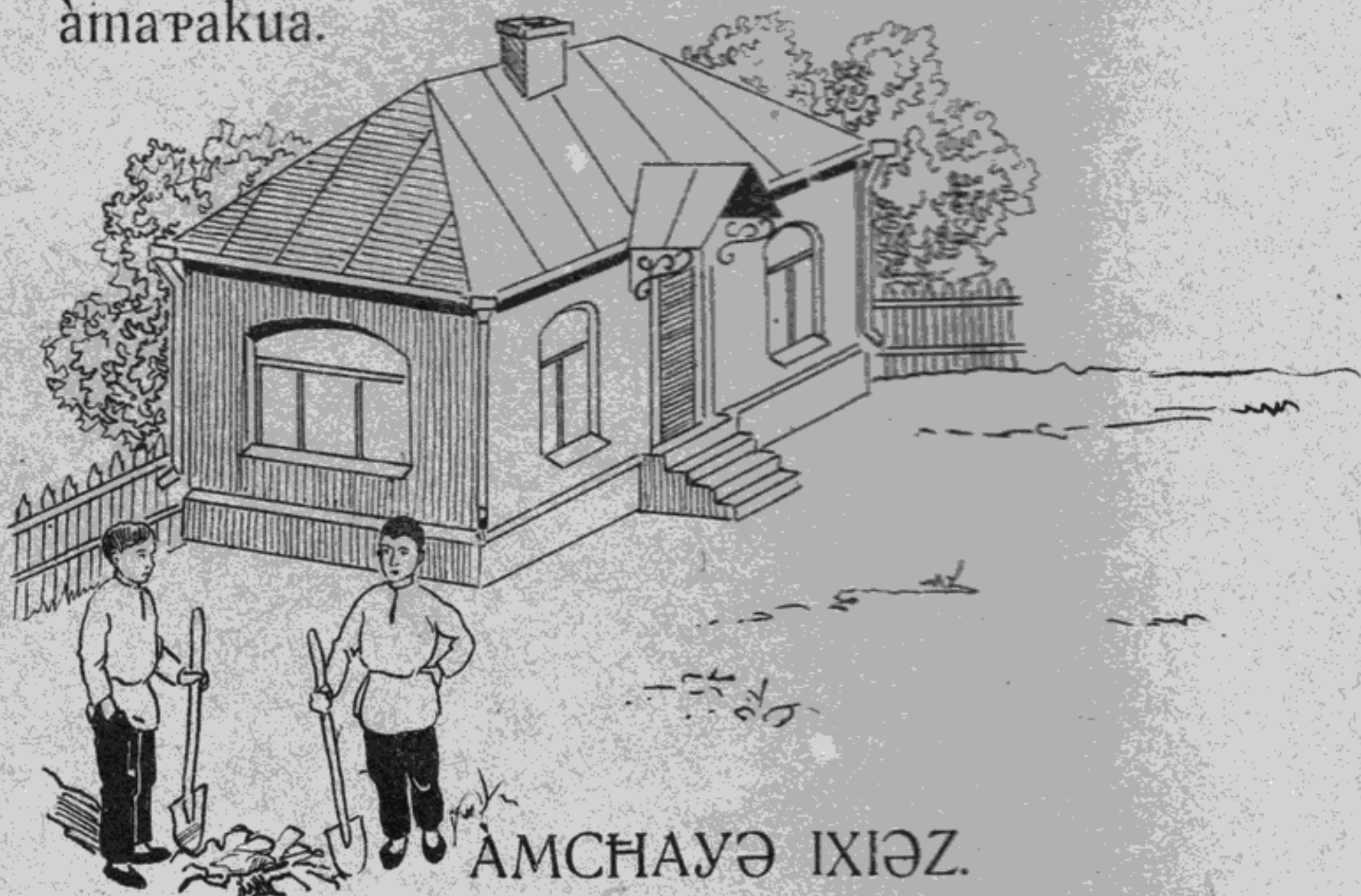

Àzoiab iqalçozì? Aynè zlarəpssozi? Izərəpssozi?
 Àckiarà zxuartouzi?

H A Ş K Ò L.

Haşkòl àmya àaiguara igèlou. Iztagèlou àsta xk.aàun. Àsta itagèlou açla pşzakua. Haşkòl aştawə məşkəbɽàx-məşkə auəs aaueit. Haşkòl iàmoun: auàdakua pfbà, apenqrakua àaba, àfkua xubà.

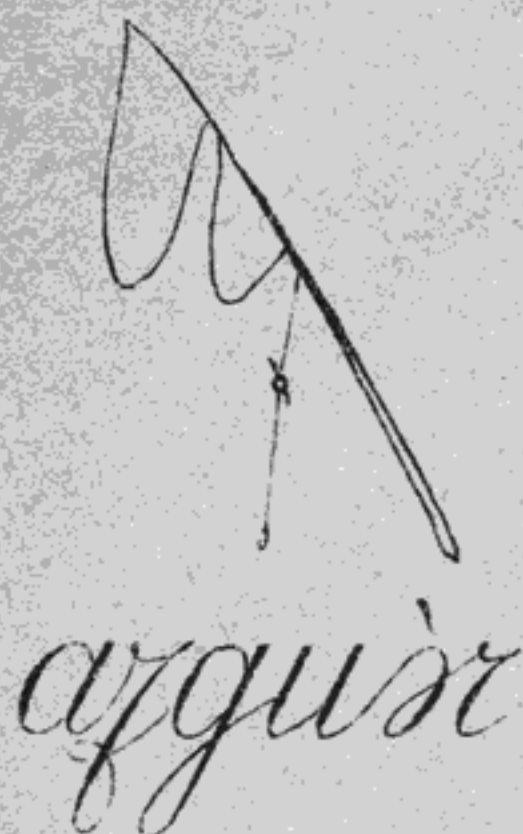
Ƨəşkòl zeipsròuzi? Aɽquə ianəɽça ɽəklàs iynòu àmaɽakua.

ÀMCHAYƏ IXIƏZ.

Ƨkuənək, àqmakua ixııauàn. Àykuən iàaigua-sigua anxaɽà auəs r'uan. Znə àykuən anxaɽà iɽərc iàkuikəit. Xqəɽk dnəkugəlan „àbgakua səɽmakua irəlalt“ ɦa àɦɦara dàlagəeit. Anxaɽà àɦɦabɽaxgauàz inəit. laxnèiz àykuən axqəɽ dəkugəlanə àyɽara dşəwəz rbəit.

Daɽazəngiə àykuən ubàs iuəit. Dəuk, mərəçəkua iqmakua àbga rəlalt; àykuən àɦɦara dàlagəeit, axà oyə dmaàit. Àbga àqmakua rəbzak afəit, iàanxazgiə àxuit. Àykuən iıuz kunagòuma? Izbàn?

Arguèr

Arguèr

7

7

Àtca, amtèjya, atəmqa, aguatà, alabèt, atəməoi, aħən-
tā, atā atāssa, atə aħəntrāpł, aħəntrā, atəuara, ataxra, auā-
psət, atāħ, amāt, aikuatā, aiatā, atəca, attəra, artəra, aqietərə, atyan, atərgəla, axə-
rtə, azəntā, attā, aiatā, amhāt, aguəmrtāt, aquətā, atguər.

Àtca atəmqa àkuhait. Àtca pəəit. Àtca pəp-
xakuà aħəntā ilarəpseit.

Səntā azəntā bzianə iqaləeit. Azənza akoperativ
aqnə iahteit. Amcxu aarəxra akoperativ aqnə inaagəeit
iahteircə. Aħəntrakuà eibarkə. Atā-məxu atāħ ark.nə
irfā. Axərtə abquəl itadərɥuèit.

Àrdəna tərhnə atə iaxaçanə irz'uèit. Atəmqała
atəmoukua atzə iəlasçeit. Aukuən aj attā saxaiça-
uaz atə daxəpalt, akuən atəuara dəlagəeit.

Àtca oyə izlaixuartouzi? Atərgəla zakuəzi? Axə-
rtə spədərɥuai? Axərtə oyə ixahauəma? Attā araxu
izərxərçoz?

Àçla ikuda? Dzəkuzi? Atta-
ayə içagəlada? likəuzi? Amtət
iaplənəuzi? Uəs zaplənəuzi?

Zaqà tja pəixzi?

Kadər atā dəkūən. Atāhala
atāmaxukua ərɣuanə, atəpəx-
ra dəlagəeit. Iqəba əzna atā
anpəix, kadər atā dəlbaait,
nas aynəqa dcəit. Aynə dax-
nəiz itakuà isəit: iəni iadi
yba-yba tja rəiteit, iasəi iaħsəi-

xpa-xpa, iarà y-ɬak, rəla iasà ickəs deihanə igəeiɬ.
Zaqà ɬa ɸəixzi Kadər aɬaçla, iargiə zaqà igàzi?

Ihà, ɬaçlas iudər'ua? ɬajla bzias iudər'uazi? ɬa
baàk, ɬak, arbaauèiɬ-izmaanòuzi?

AYNƏɬ PSAATPKUA.

Amɬəjyakua zmòuzi? lərbən psaəɬəu àsarpažə
ɸəzt'ua? Uàha iudər'uazi ynaɬ psaàs?

Akuɬə asan̄kuà rəla iqanaçozi? Aynəɬ psəkua
oyə izlaixozì? lərbən psaəɬəu ibzianə izəsuà? Aqə-
zəi akuàɬei bzia izəzəsauazi? lərbən psaəɬəu bzia
ipər'uà? Amxə skuàkua àjla eikuaɬà-iudər'uazar?

azzara

À z z a r a

Azə, àzzayə, azgiə,
azəzala, azarà.

Auàna azə iaaigəeiɬ.
Àzzayə auàna àzzara dà-
lagəeiɬ. Kəta cəpxiazà azà-
za àizaraɸə iaaiɬ. Aykuən-
ɬa azəzala izəsuà azə ixəɬ.
Amşən iak'ua azarà dàla-
gaueiɬ. San àckɪara bzia

ilbauëit, es-łaxià àmara ləzzòit, es-sabəša aynə lrə-ckiaueit. Esəmsà izzalà unarkuà sarənlə, bzia irbala mɾaxifəla. Izbàn? Àmara isparəzzoi, izərazzozi? Àma-
ra zərəpsax'uazi? lanbərəpsax'uai?

Àykuənja iqarçozi? Iłhà, àkupara maanakuà? Iłhà,
xumàrras iudər'ua!

F

Afə, afyə, afara, afar,
afàki, afərtəm, fòura,
afàrxı, afrəna, akadifà,
akiafən.

afrəna

A f r ə n a

Idəd'uà imajəs'ua iàlagəeit. Aq afə ast. Aɾəamca
acralt. Abəlfyə agarà iàlagəeit. Aq afə zaszi? Afə
myaga spaqarçoi? labaqaqarçoi?

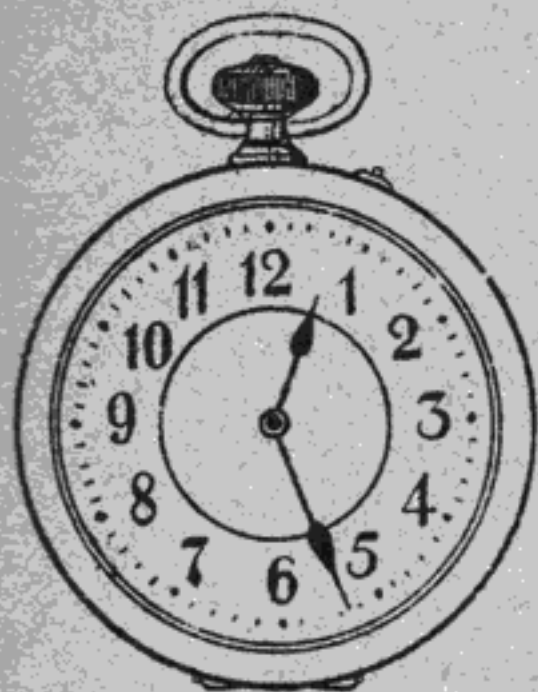
Fatkıarəi fənɾ kɾəifəit. Afərtəm anəs, amca afàki
naait. Amàca bzianə iàs'ua, apxia fòura iuèit. Amàca
àsra bzıouma? Izbàn? Afrənəɾə f-ɣarhək aàsxueit.
Abəsta farəun. Uàha farəs iudər'uazi?

Fəza irəpsaz aɾə aàixueit. Izmaanəuzi?

A N B A N (alfaviŭla).

A a	a	Ч ч	ч	Q q	ŭ	У у	Ѡ
B b	б	Ч ч	ч	ОІ оі	ђ	Z z	з
C c	ц	І і	і	R r	p	Z z	ſ
Ç ç	ц	J j	ж	S s	c	Z z	ж
D d	д	K k	ђ	Ş ş	ш	З з	з
Đ đ	д	K k	к	ſ ſ	ш	Т т	ж
E e	e	L l	л	T t	Ѣ	Т т	Ѣ
F f	ф	M m	м	Т т	т	Ј ј	Ѣ
Ƒ ƒ	Ѣ	N n	н	Р р	т	Ѣ Ѣ	Ѣ
Ç g	г	O o	о	Р р	ѣ	Ѣ р	Ѣ
G g	Ѣ	P p	Ѣ	U u	y	Ѣ Ѣ	v
H h	h	Р р	п	V v	в	І і	—
Ĥ ĥ	ћ	Q q	q	X x	x		

A S A À T K U A.

Haklâsaqnə iknàhaup
ysaàtk. Asaàtkua irəmoup yba-
yba strèlk-a-asaàtṛi aminuəṛi.
Astrèlkakua oyə izguàmtaraṛ
affəḥa àgiəṭaqnə inəqoit. Àgi-
əṭkua irnəup:

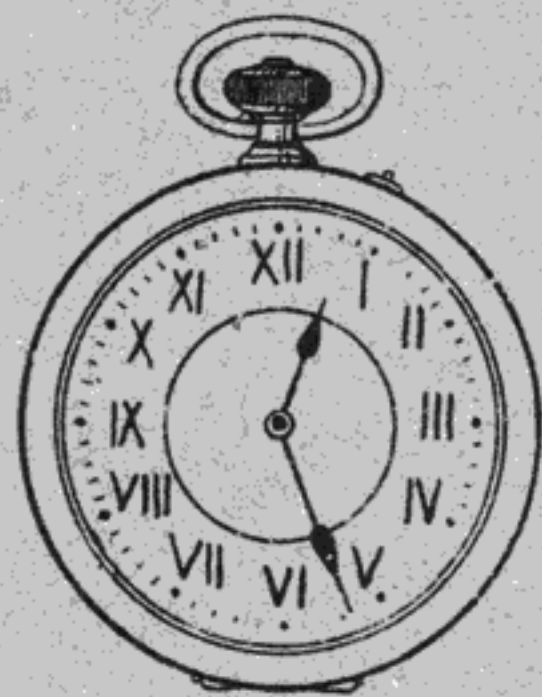
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII.

Asaàt zaqà saàt unarbòzi?

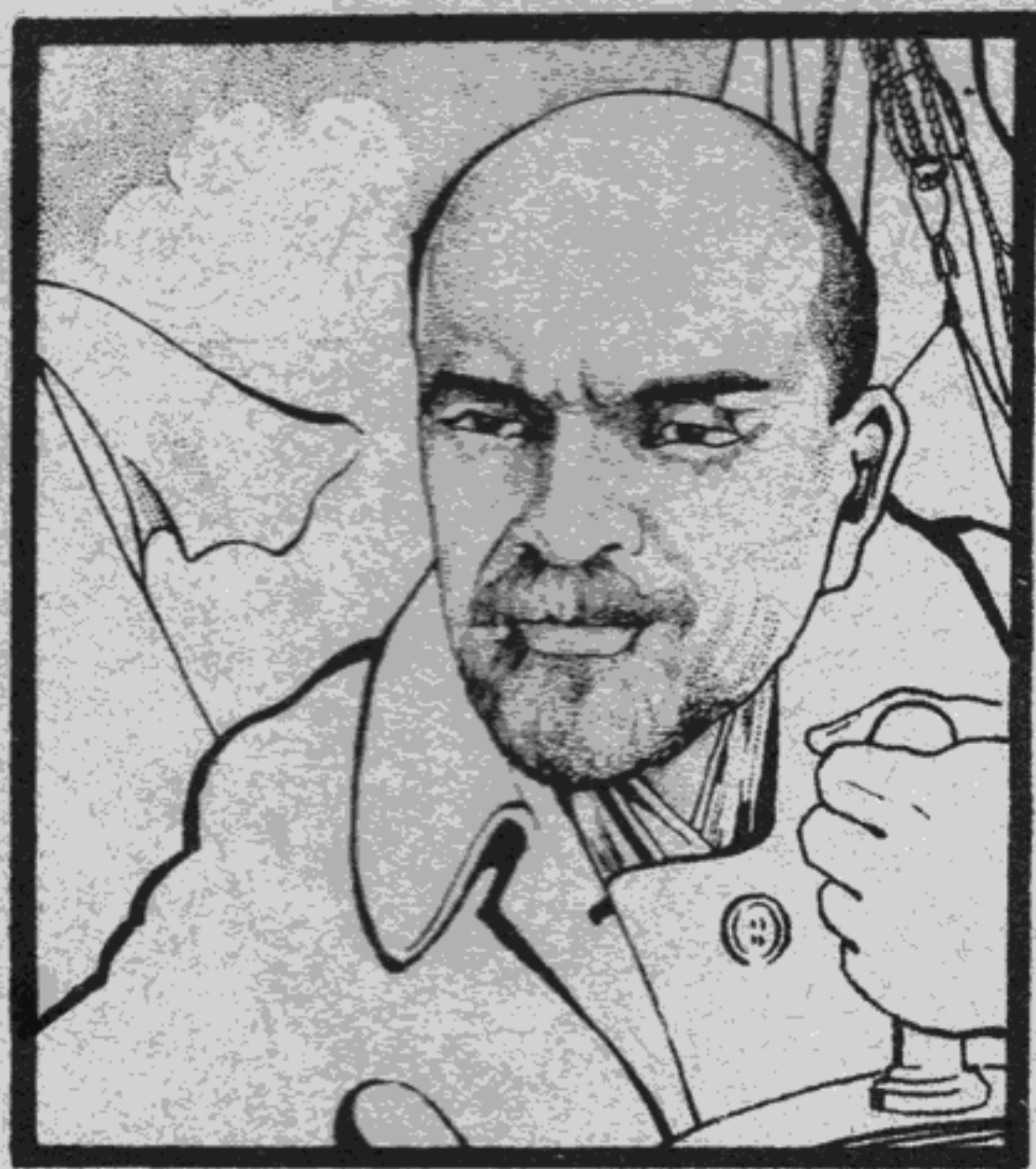
Açayṭà aškolaqnə fəṭəm-
tànla àpxiara ianbalagua?

Àpxiara àftaxi iarban saatəu
aynəqa iancaua?

Ḡapə səmam-snəqoit, ƣə səmam iuàshoit uanə-
ṭaşa, uangəlaşa àamta-iudər'uazar?

V. I. L È N I N.

Arçayə Jlar Rkomi-
sariət aqnəṛ iaaigə-
eiṭ Lenin iṇatrèt. Lè-
nin eskiəngiə hguə-
hxə dtoup. Iṇatrèt hà-
pxia atzàmcaṇə iknà-
haur.

Lènin auəsəuṛei an-
xaṛei rzə i q a i ç a z i?
Axuṭkuà şpeibauaz?
İspeiftaz? Lèniu izə
iuahaxiàuzi?

A U Ə T R A.

Auətra daara ixuartoup. İşakunago iqaçou au-
ətra, afeida dəu alç'ueiṭ. Auətra-təp iṛṭəup auac
raja akuṭnə; nas ijaouanə anəṭ ərguzaṇəup.

Arxiatṛi aşəkuşan auac axakurəpsaz eitahaṇəup:
axuəl, akəpəsta, ilaçaṇəup anaşa, afənka, aqab:
adəryaşəkusan ua ilaçaṇəup aṭarxal, acəca, markov,
aqəmfə; adərxaşəkusan—aquəd, ayənqılabia, aguər-
quəd.

A Ʋ Ə Y R A - N Ə Ħ A.

AƲəyra-nəħa daara nəħa dəup. AƲəyra-nəħa
qarçoiṭ Ʋəyratagalara aṭtaxı. Anxaja Ʋəyra-nəħan
iguartoit iqarçaz anxara, iṭərx'ueiṭ aṭlan rapxiaqa
işənxasha.

Ƴkətan iqarçoma Ƴəyra-nəħa? Iqarəmçozar, Ƴara
aškəl-ƳkuənƳa iqaƳça!

Udgiəl auac jpanə iakuəl, uca aƳkuauza aqəkurei
qalarc utaxəzar.

À B I A P A Ƴ È I

Nxayək, bƳyək, apaƳà iman. IpaƳà bzia eibabò-
məzƳ. Znə rab bƳ-fərmamaxiƳək, aaidƳèiħalan ipəƳa ħa
rəpxia ikuiçeiƳ. ÀiƳa azàzala ipàhƳoiƳ ħa iàlagəeiƳ,
axà irəzprəmƳeiƳ. Nas aƳaħàra aapərƳlanə akàkəla
ipəƳa ħa rèiħeiƳ. ÀiƳa qabàa mbàkua, afərmamaxiƳk-
ua zegiè pərəƳƳeiƳ. Rab uəs rèiħeiƳ: „Dàdraa, səƳ-
kuənƳa! Abàs aup Ƴsəqalaša Ƴargiè: Ƴəgukuà eivça-
çanə, bzia Ƴeibabonaçə azə dəfiàišam“

BƳyək, azə izəpsuam-izmaanouzi?

SəmpaxiƳxuƳə imbazua-udər'uazar?

À J X I Ƴ À.

Àj-xiƳa àjkua səixiƳoz isàxia tərxeit. Àj-xiƳa
àkumjkaƳ iħən, alabàfa ikən. Àjkua rəuakə àxiƳa
imbàkua zəjra icèiƳ. ÀxiƳa aj zəjra iścàz izguàm-
teiƳ. Aj àbna ilaxəeiƳ.

Àraxu àbna ilaxaz irəxi'uazi?

À M S X T Ə S (dnevnik).

Exià hşkòlaqnə dèqan ahakièm. Açayja zegiè dhàxuapşt. Azàzala dhazçaait: təynə ataaja zaqayə təqada, ibzianə krəffoma, irajanə auəs j'uama, təynə auadakua rəqnə zaqayə iada ha.

Ahakièm dhəbjeit: təklaşaqnə, f'uadakuà rəqnə apenqrkua ałertlā, esəmşə fəə fnapə təzzala, fxa-pəckua frəckiala, mɣəbɣək əla znə fəmapa fəp-səxla ha.

Fəkləsaqnə asanițar komisia əqouma? lqana-çozı? Ʋəməzarəs ifəxixiauzı? ljdər'uazı?

ABƏZKATÀHAİ ÀMÇƏİ.

Abəzkatàha hklaşaqnə abəzkatàhara qanaçeit.

Amç abəzkatàha iabèit.

Abəzkatàha amç əfèit.

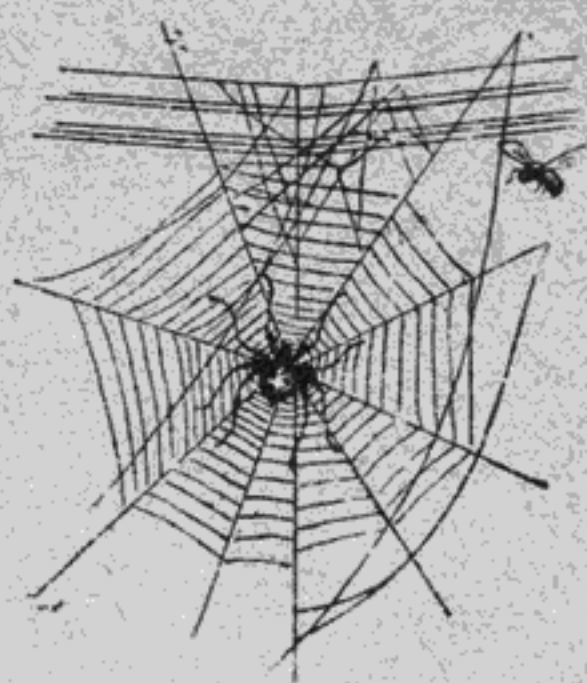
Abəzkatàha zxuartouzi?
Amç?

Abəzkatàha aa-fapək, amour.
Amç?

Anbànkua alfəviṭla iyə.

Aklaşaqnə ipòu açayja alfəviṭla ałquə iançà.

Zəzxarə fanə iqou, imlaf'ua dəizguàtauam. lzbàn?
Aqək, a çàaur. Afakər xaaur.

Aṭàssa? Aḵanfet? Àca?

Aṣayèr? Aṣə? Araṣə? Axs?

Acəca? Àcxa? Abṭèi?

Aḵiaàd ṣḵuàḵour. Afənkə? Acəca? Aquəd?
Aqəkurèi? Aḵiafən? Ayə? Anàṣa? Apakial? Auàṭḵa?

H K O P E R A T I V.

Mṣəbzia! Bzia ubèit. Iutaxəuzi? Aḵarandəṣḵua
ybà, aṣerokuà xpa, aṭeṭràḵua pṣba. Uàha iutaxə-
uzi? Aḵgiə. Zaqà irəpsòuzi isəutaz? Bṭ-qurəṣḵ.

Areziṇa zaqà irəpsòuzi? x-qurəṣḵ. Àxu ṭgiàur.
Uəms bziəxəeit. Bziāla.

Ṭəṣḵòlaṣə aḵoperaṭiv ṭəmoura? Iṭteiuazi iḵo-
peraṭiv aqnə? Aḵoperaṭiv oyə izlaixoz?

À B N A X I.

Haḵlās àbna azàaiguan. Ṭnak arṣayə aṣayṭà
zegiə àbnaxi haigəeit. Àbnaṣə igəlan: àxiacəḵua.
aqḵuà, àzakua, àraṣḵua, àṭḵua.

Aṣnə dàara haḵumàrt, hayṭ, hàpeit, àṭa hḥeit.
Ihaḵuteit abouḵuà, àṭaouḵua. Ṭəbṭəṣṭaxi zegiə hai-
manə aṣḵòlaxi haait. Aṣḵòlaqnəṭ dousə haynəqa-
ḵua raxi hceit.

Aekṣḵuərsia zxuàrtouzi? Ṭarà ekṣḵuərsia qat-
ṣoma?

Àbna zxuàrtouzi? Àḷlakua irələrx'ua aḵàḵala
iṭha. Àbna ṣpàazaṭəu, iṣpəxiṣaṭəu?

Àilḵaagakua xubà: làla-barà, fyəla, giāmala,
aharàla, èixiəṣṣarala.

Işkuàk,ou zlóudər'uazi? Adəuxı mbàk,ua izlóu-
dər'uazi? Abɣə zləeləuk,aauazi? Axàñ uàxuampşə-
k,ua itaquatàɸou eimayəzəu izləeiləuk,aauazi?

Àlakua rəla iaabòzi Aləmhakua rəla? Apənçala?
Àbzala? Napərıfıràla?

Àcəu: Yəqa àifɣa àmya nəɣ-aàɣ inxòit, ayəqagiə
eibabauàm-iudər'uazar?

A M G I À L - ɸ X U À.

Amgiàl àɸxuara iàlagəeit: azəi àcxəei sàaigu-
ara ianəqala, zegiə səilahaua səfoit ɦa. Amgiàl
şəɸxuauaz azəi àcxəei ianraɦà, uəs rɦeit: iudər'uaha'
amgiàləj, harà ɦaloun upsə zlatou, uaaiguara ha-
nəqamla uəmpaxı oyə dnəiuam.

Amgiàl zfaz məcxuə azə zəij'uazi? Amgiàl şpà-
qarçoi?

labàkuəu, iabàk,nahau, iabàgəlou?

Akùagitaqnə, agutanə, àpxiaqa, àftaxıqa, àroua-
raxı, àrmaraxı.

A L À K U.

Andəu iàlɦeit Imòta xuɣə Sarləp alàk,u. Alàk,u
dàara ibzian. Sarləp alàk,u aşkòlaqnə açayɣà irèi-
ɦeit. Alàk,u açayɣà rguə iàxueit. Sarləp dguəroueit
alàk,u iɦaz iyəzɣa rguə iaxàxuaz.

Alàk,u àbdəu iɦazɣa iɦà!

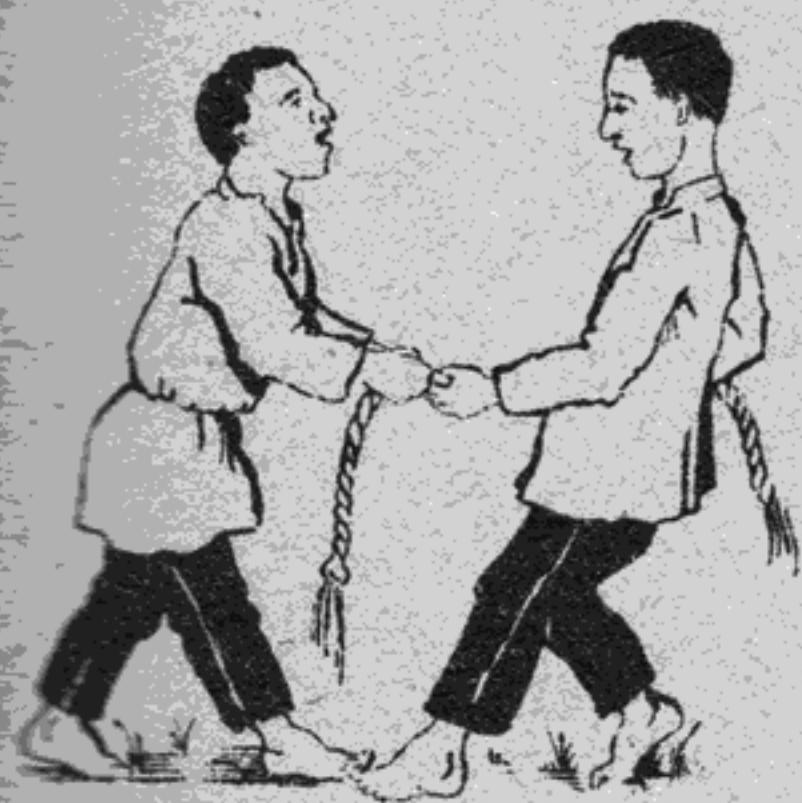
Làk,ukuas iudər'uazi?

Nxayək, iaəcraƿə ƿa ƿətk kapsən. Alà nèn aƿərkiakianə aƿa ialaƿeĩ. Alà şalapas aj nèn, aƿa sfòĩt ha ialagəeĩ. Alà yəcqian, aj ƿxanaçeĩ. Aj aangəlan uəs aħeĩ: „Ahaiuan, ari aƿa sƿauçuam, axà uarà ialəux'uzi,„?

Alaƿgia iagiafom daƿakgiə iaƿanaçon—izmaa-nouzi?

YƏQA ÀYKUƏNJA.

Yəqa àykuənja àmya ianə-lanə işnəiuaz, ƿapərxuak kər-tnə irbèĩ. Ayəqagiə aƿapərxua aəstəpaan eimaknə eimədx-xəeĩ. İşəmdərxxauaz aƿapərxua aapjan aħənjə ilahaiť.

Àisrei àimakrei bziara rə-lç'uam.

HAŞKOLAQNƏ.

Ƣəjəmtàn bj-saatk, rzə sgəlt; sƿəilasheĩ, sƿə səzzèĩ, sxə chèĩ, kakal skəĩ; j-saatk, rzə aşkəlaxi scèĩ. Aşkəlaqnə açayja zegiə eizaxian. Aťquəpxi-

ara hàlagæit. Pàsa hay'uan, hhasàb'uan, nas hak-
làs aplàn tàhxæit. Haklàs iàmou: àura bɿ-metrk,
àtbaara f-metrk, agələra pɿ-metrk, apenqrakua
xpa, àtkua yba,

Ihà, aklàsaqnə iqaɿɕua? Itəɿx ɿklas aplàn

TAGÀLARA.

liast àpxənra. Auaà raarəxra tǎrgalt. Ams kiəɸ-
xæit. Àpsthakua àjyan ixəlt. Ahair ɿaakxæit. Apsà
àpsthakua eilanaryənt'ua, eiznagauà iàlagæit. Abouèi
ahaskinəi yèɿxæit. Àmɕkuei akubrkuèi iiašt. Ixi-
taxəit. Auaà rəmharakuà rəyɕəit tərasla. Àmca
xaaxəit, ataajà axaɸauà iàlagæit. Izənraxəit.

Ihà, tagàlara àamta zeipsrou?

À M S ɿ G I A.

ɿəɿəmtàn akuà kədəyrnə inèiuan. Àjyan xyàn
psthàla. Iàs'uan apšàɿgia. ɿəbɿòn akuà xku'èit. Ams
eilgæit.

A K L À S H ɸ E I ɿ.

Ametr qahɕèit, Aklàs àura, àtbaara, agələra
hɸèit. Hkɿlas àura aa-metrk əqouɿ, àtbaara—f-met-
rk, agələra—x -metrk. Haklàs aplàn tǎhxt.

Uuadà aplàn təx!

H' U Ə T R A.

Aɸàgəei azəgəei hamanə auətraxɿ hcèit. Auət-
raɸə àdɕiəl hɸèit, iahkuàkueit, àjla kàhapseit.

Uətratəxəs iudər'uazi? Auətratəxkua ianbèitar-
hauei, ispèitarhauei?

Ìxuəc xəpxiazàrak. làcça yba. Ìqalaz iàcça zaqà
qalàz. làgərxa pfbà. Ìnxàz yəqara isà.

Zaqa qalazi? Ìluxuəczi xəpxiazaras?

İZLƏXƏUZİ?

Àhəzba, ayauka, amhàɿ, asamauàr, àɿəca, aqàm,
aphàl, àirəz, akiaàd.

Àckiarei àɿarei rəpqàrakua.

Krəufàcəpxiaza unarkuà zçalà.

Esəmyəbɿà uxə ɸəslà, uəmapa psàxla.

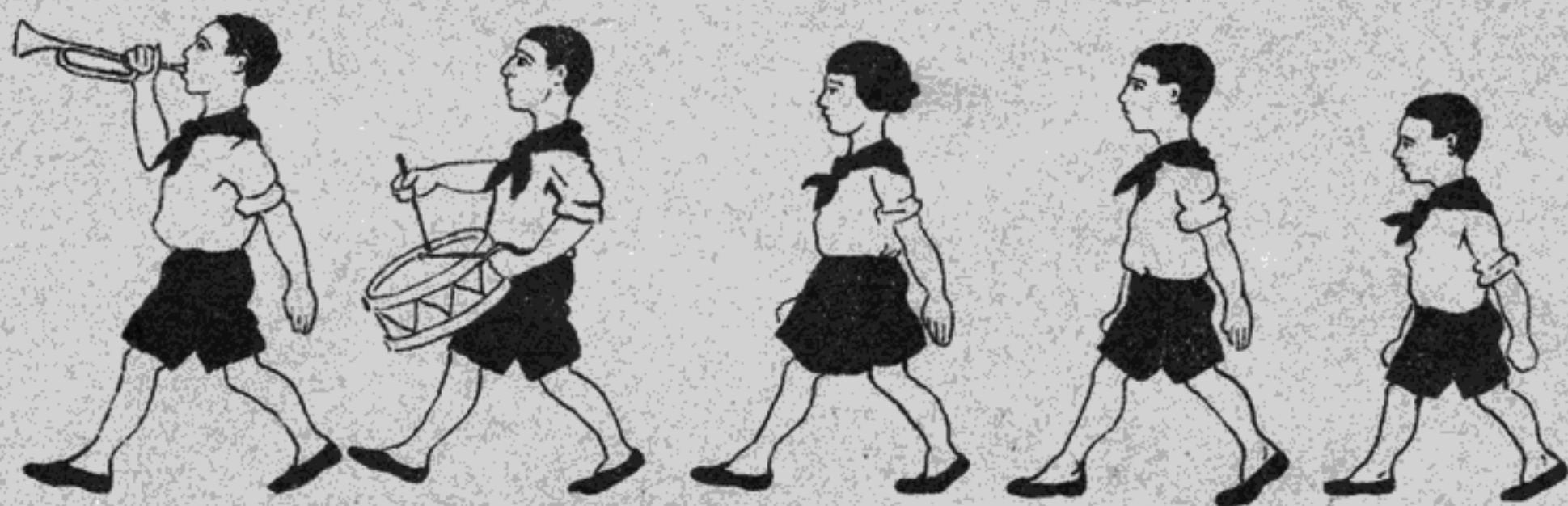
Esəmyəbɿà znə uɸəkuabala.

Uaxə-ɸnə j-saàtk, uəɿala.

Uanəɿou uxə axəza içaumçalan.

Uɿartà ckiàz, myəbɿək, ala znə àmra iɿçalà.

APIONÈRJA.

Apionèrja ɸàmyax rəmam. Aynə auəs r'ueit,
rtaaɿà irəcxraaueit. Aşkòlaqnə aɿquə iàpxioit, iha-
sab'ueit, iyu'eit, àla rhoit.

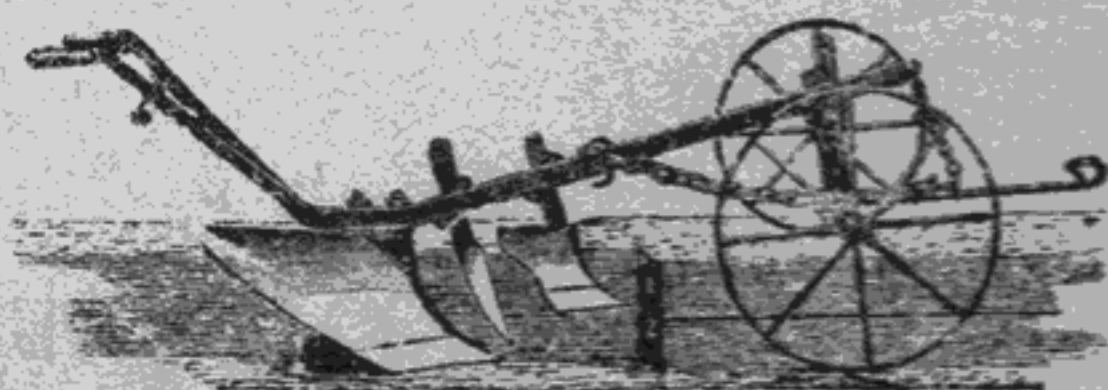
Apionèrja aplakatkua irnərçoit:

Harà apionèrɸara Okɿiàbr Dəu haçèijouɿ“

„Harà anionerɣara haihabajà hrəçagəloit, ianà-
amtou ihapsax'ueit“

„Anionerɣa axàkuitrei aqabàai irçei'jour“

Anərxàga-məpaxukuà:

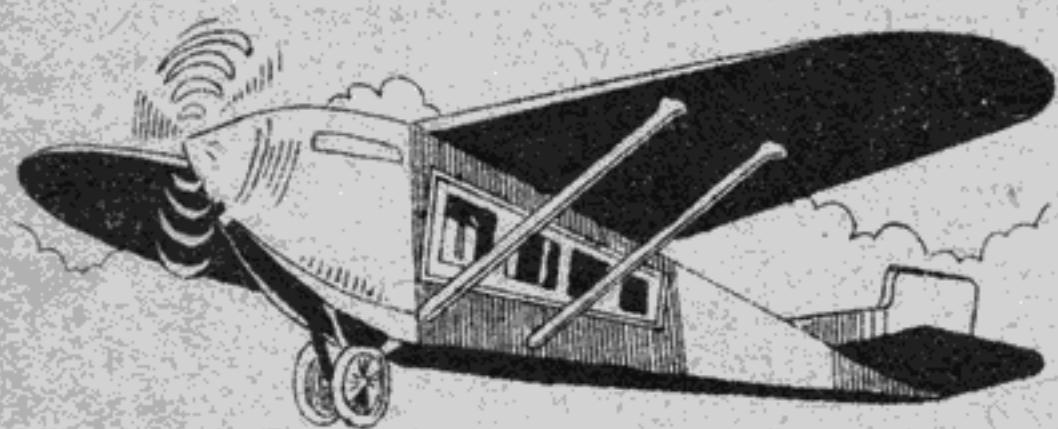

Akuatana, ajeixà, aɣàlt, amagàna, aɤbəga, apà-
ɣaga, aklakuəɤ, àtrəktor.

Art anərxàga-məpaxukuà rəla anxajà iqarçozi?

Aoyə 'adgiəlaqnə dnəqoit:

uardənla, droɣla, faiɣonla, velosipedla, aftomo-
billa, dəoiɤbala.

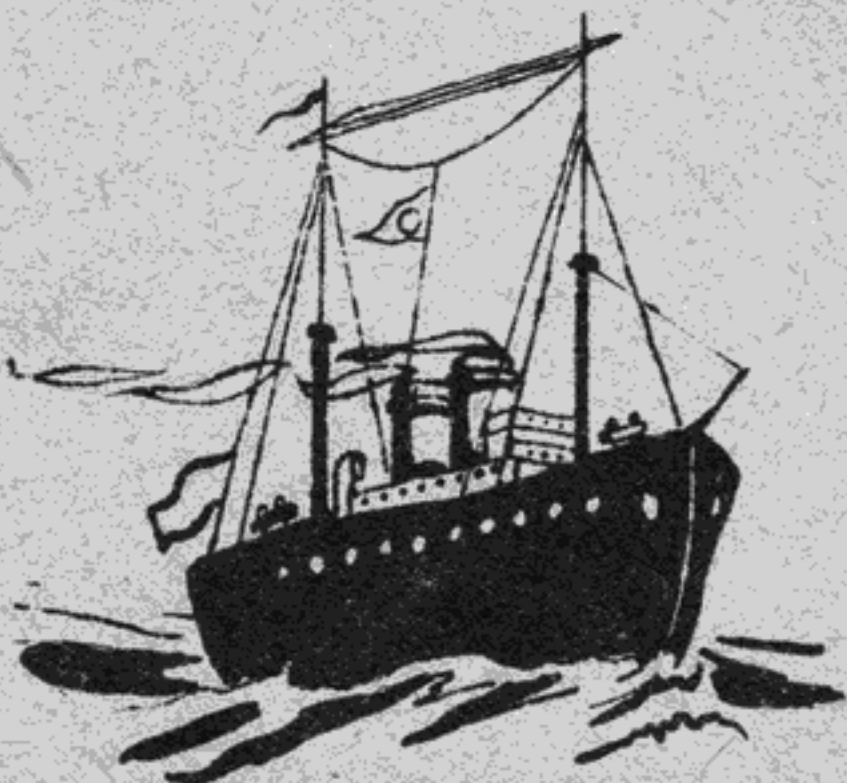

Art zlanəqozi? Reihà
imanɣəlouzi?

Aoyə azaqnə dnəqoit:

Oldala, paranla, flikala,
nəlla.

Art reihə imanɣəlouzi?

A Ʋ A Z Ə Q A Ç A R A.

Oktiabr Dəu aaigueit. Açıyja Oktiabr-nəha aƲazəqaçara həlagəeit. Ʋnak haizeit. İaazbit Oktiabr-nəha səmyapaagaşa. Açıyja guəp-guəpla hƲah-seit. Haşkol ərpşzara həlagəeit. Guəpyək açıyja aplakətkua raagarə iceit.

Dəuk mərəçəkua haşkol bəməiajala iyəyanə, ip-şzakuaəuaraza iqaləeit. Haklās aynəuçqa iharx'eit plakətləei partretləei. Apartretkua zegiə irələhəhon Lenin ipartret.

İha, Oktiabr Dəu aşkolaqnə tƲəşazəqatçaua!

Vladimir Lenin d'it 23 aprel azə, dəpsit 21 ian-uər azə.

İha, Lenin dan'izi danəpsəzi əşəkusakua!

23 aprel amş Lenin imşəur.

Iqatçozi Lenin imş'ira aan?

IpsraƲnə?

H A K L A S A Q N Ə.

Haklāsaqnə açıyja auəs r'ueit: atquə iəpxioit, ihasəb'ueit, iyueit, əla rəhoit.

Haklāsaqnə igəlou: askamkua, aştol, aklas-oiuə. Haklās atəzkua rqnə iknəhaup: aportretkua, asəxiakua, akalandar, aklās pqarakua.

A k l ā s p q a r a k u a:

Açıyə!

Aklās umqiəfən, əckiara uaftaz;

Uməjhən, əja baapsə umhən;

Eskiəngiə açəbərg hələ;
Hətər rəkuçala ueihabaja uyəzja;
Uşkol apqarakua eiloumgan;
Uqaz uxaanə.
İha, ukləs apqarakua!

Àmşkua: afaxià, ayàşa, àxaşa, aplàşa, axuşa,
asàbşa, amφəşa.

Myəbɽək, zaqà mşə amouzi?

Àmzkua: ianuar (oiəzmzapdəu), perual (oiəzmzap-
xuφə), mart, aprel, (mşapəmza), mai (laçaramza),
iiun (rařaramza), iiul (k,urk,uamza), avguəst (nan-
hamza), sentjabr (rapərbamza), ok,tiabr (abçaramza),
noiabr (ɽəbbənmza), dekabr (ləmdməz).

Şəkusək, zaqà mzə àmouzi? Zaqà mşə? Zaqà
myəbɽə? Àmzkua zaqà-zaqà mşə rəmourzi?

Ʒəkləsəqnə iqou àmərə ařquə iançanə atzaqnə
ikədəřça!

İspeillərgaua řəkləs?

Ʒşkoləqnə iqəřcozi?

Ʒəşkol àmzərxə zeipsrouzi?

Ʒəşkoləqnə auətra şpəqəřcoi?

Auətraφə iləřcozi, eitařhauazi?

Auətra řəşpəxəlaps'uei?

Ʒəpxiazà pxialəei řtaxiləei akə iarknə yaja
rqnəza, yaja idərknə akə aqnəza.

OK,TIÀBR AREVOLIÜCIA.

Esəşəkusa 25 ok,tiàbr amş Àurəs Revoliucia
iàmşəur. 1917 şəkusà rzə, Ok,tiàbr amş aφnə, ařə-
ntkàrra amıq iiasəit anxəjei auəsəurjei rəxi.

Oktiàbr arevoliùcia amş aƣnə iqarçozi:
Akomsomoljei anionerjei?
Açayja aşkolakua rqnə?
Auəsəuja àkalakikua rqnə?
Anxaja akətakua rqnə?
Auəşhartakua rƣə?
Oktiàbr Revoliùcia təƣspazəqalçauà?

A K A L A N D À R

Mài akə azə auəsəuja iqarçozi?
Ƣarà iqalçozi?
23 aprel azə Lenin d'it. Abri azə 23 aprel
amş—Lenin imş ha iàstoup.
Lenin imş aƣnə iqalçozi?
Lenin danbapsi? Dabàpsi? Dabàrjəi?
12 aprel amş azə àkalakı Lensk, aqnə àurəs
həntkàr izandàrmakua 250 auəsəuja r'lit.

Àkalakı Lensk, aqnə auəsəuja iqarçozəz? Auə-
səuja zbuəntzi? Uajə 12 aprel amş azə auəsəuja
iqarçozi? Ƣarà açayja iqalçozi?

Esəsəkusa 24 ilun iarknə 30 aqnəza àykuənja
rəmyəbɿ àxizəup. Àykuənja rəmyəbɿ àan anrole-
tərja rəykuənja rƣeidərkəloit.

Izmaanouzi àykuənja rƣeidkəlara?
Açayja iqalçozi təmyəbɿ aan?
Iqacətəuzi?
4 sentiàbr amş àrpar-ƣara irəmşəup.
Iqarçozi arı amş àan?
22 (9) ianuàr azə iqalazi?
22 ianuàr amş afàaɿərə mşə zàxizəuzi?
8 mart àhsakua irəmşəup.

Izrəmsəuzi?

Aḥsakua rəms aʔnə iqarçozi?

27 per'ual azə auəsəuʔei asaldəkuei aḥəntkar
daxərxəit.

Aḥəntkār iaxəxra şpàqaləei?

18 mart Ƣariz akomuna iəmsəuʔ.

Afrancəz Revoliücia nagzàrà amouʔ.

Izban?

Asovet müə Apsnə ianbaai?

À 3 A X Ə R T A

Àzaxərtaqnə irzax'ueit: axàrp, ak, uàfta, àipka,
ačkə, àikua, aʔalʔa, ak, iàʔ, ak, àba, ak, umjə, aʔaʔəu,
amàgu, àimaa, aimsə.

Ateirzə iizax'uazi? Amagu qaçayə?

Ak, əc-zərtaqnə irz'uazi?

Aʔquə-xqiartaqnə iqarçozi?

Izlərx'uazi aolər?

Iḥà uynə ataaʔà dousə iqarçaua?

Aynə-psfàrta zaxizəuzi?

Aynə-psfàrtaqnə zəpsə zʔoda?

Ajəʔ àurəs ḥəntkār iàan zəpsə zʔodaz?

À P X Ə N.

Pxənràn. Pşa às'uaməzʔ. Daara qukəran. Xa-
buəgu, apxzə iləʔʔaua, aʔà irx'uàn. Aşourei auəs-
xianteri rəguxiàa mkək,ua, Xabuəgu ak, àyḥa àʔa
ihauan. Xabuəgu iàʔa iàlaçanə ihauàn-auəs zəm'uà
ak, giə imfàrouʔ ḥa.

Izmaanouzi Xabuəgu iàʔa iàlaçanə iihauaz?

AUƏSƏUJEI ANXAJEI

Auəsəuja auəs r'ueit̚ azauàdkuei afàbrikakuei rqnə. Iqarçoit̚ aŭçaṛkuei anərxàga - mapaxukuei. Auəsəuja iqarçaz àmapa anxajà irxərxuagoun.

Anxajà qabàa rajà rəmoun: ijaot̚oit̚, iraŭoit̚, amxə r'ueit̚. Bzia iàarəxəz aṕəyrà iàu'ueit̚. Anxajei auəsəujei eiyəzjoun, işàkunagaua r'peibərtar ir'ia-aiua qalarəm.

Ihà, auəsəuja r'uəskuei anxaja r'uəskuei!

A Ɛ Q U Y Ə.

Ant̚ika Gəgranṭ aŭquyə lout̚. Aŭquə iyəit̚ ləy-kuən Məst̚af. Ant̚ika ləykuən iŭquyə daara dei-guəronueit̚. Məst̚af iŭquyə uəs ianiceit̚: „Dəi! daara bzia səqoun Gagra, sguə bzioun. Haşkoləqnə bzia hnəqurgoit̚, iahxəlaps'ueit̚, iahdərçoit̚, bāşa àamta ianakuzaalakgiə aagaşam; ianàamtou hapxioit̚, ha-xumər'ueit̚, krahfoit̚, hapsə hfoit̚.

Haşkol àaiguara azauàd əqoun. Azauàd aqnə auəsəujei anxajei auəs r'ueit̚. Auəsəuja r'uəs ianəlgalakı xulpazəla eizanə aŭquə iəpxioit̚, ihasəb'ueit̚, iry'ueit̚.

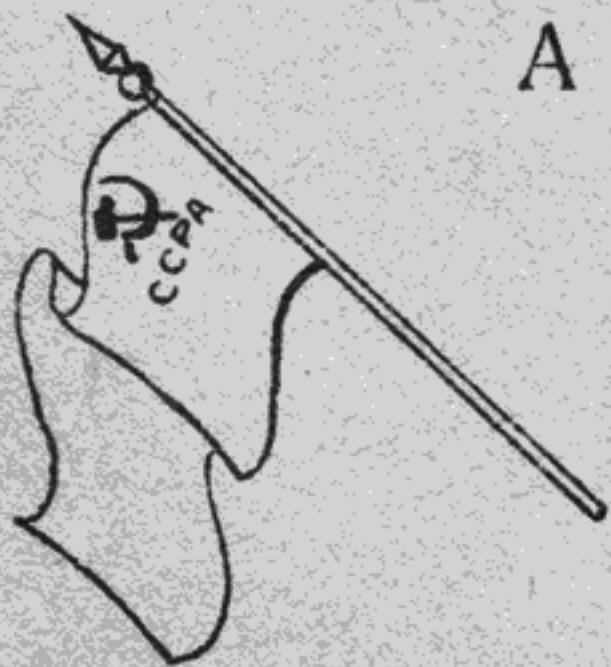
Bziəla haibabəait̚ dəi, isəzyə atak, aynə işəqakou!

1 ianuər 1929 ş.

Bəykuən Məst̚af.

Ak. Gəgrà.

A B A R À Q.

Ajəṛ anxajei auəsəujei xàkuitra rəmaməzt̚, guàq-rəla iqan, bzabàa rboməzt̚. Eskiəngiə iaapsayjan, ixan-deiyjan, rqabàa rpəlo-məzt̚ rāarəxra abeaja irṭən.

Oktiabr revoliucia anxaiei auəsəiei axakuitra
rnäteit, bzàzara rəzəmtəz abeaja pxanaçeit.

Oja anxaiei auəsəiei rəgabaa rpəloit, rəarəxra
rxə iadərxoit.

Anxaiei auəsəiei rxakuitra rjəmcaracə rtaxə-
zar, rbaraq-qapf oiuiua irkəzarəu, auiagiə aku-
mzarəu.

AKOPERATIV.

Akoperativ auəsəiei anxaiei eidnakəloit. Akoperativ
aqnə irteiuēit auəsəiei anxaiei irəxua, irə-
kunagua àmatakua. Akoperativkua rartrə, rfakur-
gəlara anxaiei auəsəiei ir'uəsəu iruələu. Izbàn?

Akoperativ qabàala zxə nəquzgaua aroiuiəit,
eidnakəloit, amə rnətoit. Izbàn? Akoperativ iza-
kuəzi? Akoperativ àurəs həntkàr iàan izəqaməz?

Ǝkoperativ zeipsrouzi?

ASOVET RESPUBLIKA.

Àpsuaa nxoit. Apsnə Asovet respùblikaqnə.
Asovet respùblikakua rqnə anxaiei auəsəiei,
àr-qapfəi iələrx'ueit Asovetkua. Asovetkua rəlxraan

abɽə rəməm: abeaɽa, akulàkɽa, àtauadɽa, aaməstɽà,
àpaɽɽa. İzban? Asovetkua iàlərx'ueit̚ a'cent̚r nagzara
komiɽet̚kua.

Apsnə Asovetkua zegiə reizara iàlnax'ueit̚ a'cent̚r
nagzara Komiɽet̚. Apsnə Cent̚r Komiɽet̚ itnàɽ'ueit̚
Apsnə respùblika iàkunagaxaša azakuànkua. Aso-
vet̚ respùblikaakua zegiə r̥eidərkəlt̚ S S R aqnə.

Eidkəlou S S R iəuəuəuə, anxaɽei auəsəuɽei
àxiuəit̚, akaɽiɽalistɽa ɔias irəmuə.

Iłhà, łkətan, łəkalaki aqnə asoвет̚ auaa šàlərx'ua!

AR - Q À P ɽ.

Ajəɽ ar irəxiuəon kəɽ zmàz, ałəntkàr rəuəuəu-
àgas, çərguas imaz auaa.

Uajə ar-qəɽɽ iàxiuəit̚ Asovet̚ respùblikaakua
anxaɽei auəsəuɽei eidəzkəlaua, izəuəuəuəuə.

Ar-qəɽɽ iaɽłəit̚ akaɽiɽalistɽà—anxaɽei auəsəuɽei
raəiaɽà.

X A A - N X A R A.

Anxarja eizeit aizarawə az dagəmkua. „Syəzja arpararja,—iñeit axanrayə Sabəda: ijəmboi faai-guara akəlan kolektivla işənxo fəmcala işəlaşou!

İbziour halagan kolektivla anxara, iharlaşan, iharpxan hkəta fəmcala!“

Dəuk, mərçəkua ialagəeit kolektivla anxara, ipxəeit iləseit aynkua zegiə fəmcə a.

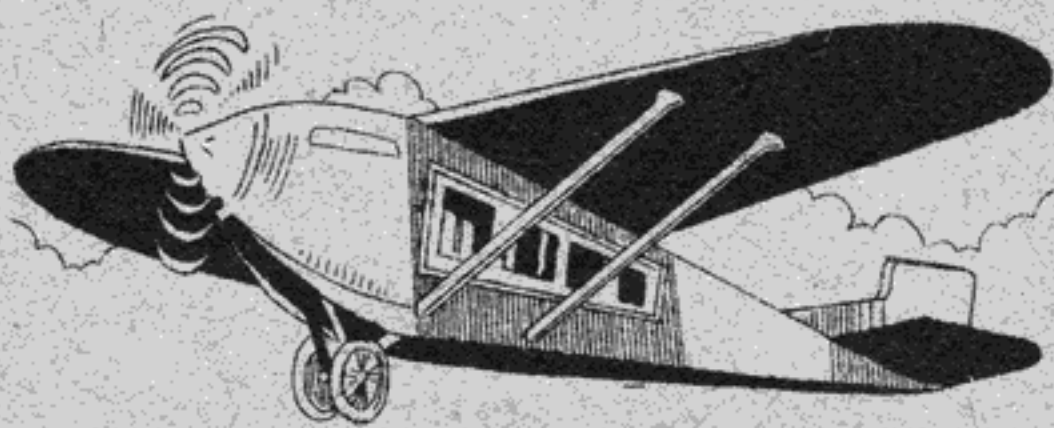
Ƴkətan işpanxo? Axala anxara zəfeidamzi?

İlaçarəu ajla eiləpşaarəu. İzban?

Adgiəl ianakunago apsə arfa, ianaamtou ija-
ouua aƳəyra rəja aanaštərcəutaxəzar.

A H A İ R Ƴ L À N.

Dəuk, ç'uəm auaə ahairplanla anəquara ialagə-eiƳtei. Ahairplanla anəquara manfəloup; ərəi, ajlarəi, aidara-xiantet irlasnə myənagoiƳ.

Àibafraan daàra ixu-artoup həntkàrra xiƳà-gas. Hsovet respublikakua həntkàrrak, iàçamxarcə, Asovet myə nagzarə àurcə, hxàkuitra hƳəmcaracə htaxəzar, azə eipş zegiə haidgəlaroup, hamƳ eiləhçaroup, cxə-raara ououa qahçaroup, ahairplankua rər-rajara həlagaroup.

AÇARÀ-LASÀROUP

Ajəṛ àurəs ḥəntkàr iàan, açaṛà màṽən. Anxaṛei auəsəuṛei açaṛà màṽzanə irəman. Abeaṛa daàra bzìa irbuàn anxaṛei auəsəuṛei açaṛà axrəmaməz, àlafcara iaxəçaz: çarà zman idərra màṽəuṛ, eskiən-giə abea dəikiarànqəuṛ.

Urəsṛəlan Arevoliücia Dəu ifakunargəlt Asovet mṽə, axàkuitra.

Anxaṛei auəsəuṛei! ʔta àkïaranqra ḥtaxəmizaz, ḥxàkuitra ɔuɔuà ifakugəlaz ḥtaxəzar, açaṛà ḥàstəl. ʔdəkula pxialà àlafcara ḥəçəçnə àlaşaraxı.

İha, açaṛà zxuàrtou!

KUYƏRA ÀPXIARA ŞƏIÇAZ.

Kuyəra dəşxuṽəz iàni iàbi psəit. Kuyəra tən-xàda dənxeit. İxə iznəqumgua dàlagəit. İuaṛa iguəcxuṛa drəmbəṛa rṽəqarçeit. Kuyəra daara dəṽkuəna bzian. Auəsəuṛa rəpsə eips dərbauà iàlagəit.

Kuyəra adərra itaxxeit. Azauàd şkol dtalt. İrlasnə içeit àpxiarei ayrei. Aṭqukuəi agazetkuei ibzianə drəpxiaua dàlagəit.

Kuyəra auəs axəiuaz azauàdaṽə akluəb əqan. Auəsəuṛa xulməṽxàla akluəbaṽə eizauàn; agazetkua, aṭqukuà irəpxiauan; eilərkaauan anxàfa bzïakuei auəskuei aṽəlakuaṛàxı iqou. Kuyəra dəuk mərçəkuà akluəbaṽə pxïagəlayəs dɔaləit, iuaṛei iguəcxuṛei dzəmbəṛa zṽəqazçaz, ibarà iàstalt.

Ukətan akluəb iqou zeipsrouzi? Gazets akuluəbaṽə irouazi? Akluəb zxuàrtouzi?

AQABÀA OYƏ DƏTNAGOIT.

Xuət daara arpəs dziour. Àzən Tquarqàl aşax-taƣə auəs iueit, àpxən aynə dənxoit. Xuət daara bzia dənxoit.

Tquarqàl iqouzi? Aràja zmaƣaxuəuzi? Aràja àda Tquarqàl iqouzi?

ÀR-QÀPƢ ALXRA

Tagàlara aamtàn. Anxajà ràarəxra tərgalt, rqa-là pxiàrkəit. Àjlar irəlarƣeit àr-qàpƢ àlxra qaləeit ƣa. Àrpar-ƣàrkua iguərouanə àr-qàpƢ àlalara iàla-gəeit. Izərguərouiozi àrpar-ƣàrkua, àibalra rtaxəuma? Mamou. Anxajei auəsəujei axàkuitra axrouz aqnəƣ irəmouƣ aoiajà rajanə. Àr-qàpƢ iàxiyoit anxajei auəsəujei.

Àurəs ƣəntkàr iàan ar irəxiyoðaz?

Evropa aƣəntkàrrakua rqnə ar irəxiyoda?

Anxajei auəsəujei oias irəmada?

À A R Ə X R A.

Apsnə, anxajà ianəlaçua, àjla kàrəpsoit napəla. Napəla àlaçara àjləei àamtei məcxuə agoit.

İqouƣ aƣəntkàrrakua mafənala iaxəjaouiua iaxə-laçua. Mafənala àlaçara àjla armàroit, eipsnə işà-kunago àdgiəl iakunapsoit. Mafənala ijaouiou, ilaçou amxə yənf-xənf rəla eihanə aƣəyrà oyə inàtoit.

Amafəna azə imala izaàxom, ikunagouƣ hab-lala kolektivla aaxuara. Izban? Azə imala amafəna àxu imy àkuxom, amafəna iazxàşa ijaouiapəu ila-çapəu àdgiəl imam.

Mafənala ijaouiou ilaçou amxə aqabəa məyəur,
aƣəyrə rəjə aanaft'ueit.

Məcxuə mafənala auaa abəarəx'uei?

ÀDGIƏL RƢRA.

Àdgiəl iaxiabaləgi eipsəm: qalə məcxuə əpsləmz
əmou, aƣaqarə-anətapfəi amalayərəi. Əpsləmizəi,
anətapfəi, amalayərəi məcxuə izmou anəf xuərtam,
ƣəyrə rəjə aanaft'uam.

Àdgiəl baapsə uəcla irƢrəur. Àdgiəl dərt'ueit
ma əraxu əkurƣanə ma auəc əkupsanə.

Auəc əqaçara mariour: axkəərə açəxuan abou-
kuə əmaxukua, abəjkua, aguəm-samkua eiləƢzar,
yəşəkusa-xəşəkusa rqnəƣ eilabaaueit-iuəcxoit

Auəc ədagio ədgiəl arƢ'ueit, ahasƣiən laça—
asamquər. Asamquər daara əraxu irxahaueit, məcxu-
gio ədgiə arpsəloit, iarƢ'ueit. Anxəja, anxəfa zdər'ua,
asamquər larçoit qaləs, dgiəl rƢəgas.

Xuəşəkusaƣi asocialist nxara-nçəra aplan iudər-
uazi? Asocialist-eiclabra, axala kriƣika, pƢara amam-
kua xuəmşla auəsəura rƣə ijdər'uazi?

ANBANKYA S S. R. A. IRƢHOZI?

Anbankua S. S. R. A. irƢua abri əur: Socialist
Sovet Respùblika Apsnə. Respùblika zakuezi? Ares-
pùblika həntkàrra formou, amƣ zegio anxəjei
auəsəujei rnarə iaxanəu.

Apsnə socialist respùblika zəxiəuuzi? Asociali-
stra fakurgəlou, asocialista iaxiabaləgi iqalarcə
iəftou azə.

Sovet respublikā zāxizəuzi? Apsnə aħəntkārri
mıə anxəjei auəsəujei rsovetkua rqnə iqouŋ azə.

Socialist sovet respublikakua ijdər'ua ʔha!

AKƏT-SOBET.

Akət-sovet alxra aaigueiŋ. Qabaala zxə nəqu-
zgo zegiə aƆərx'iara ialagəeiŋ. İcabərgnə Asovet
alxra ibzianə aƆazəqaçara ataxəuŋ. Izban akuzar,
anxaja raɔiaja akər m'uəkua akrəfaja, rƆərya-
fanə acovet ialaloit. Aɔia uuəs eiləeigoit, uirman-
lalom, aɟgiara uakuirtoit.

Akət-sovet alxra apxia aizara qarçeiŋ. Aizara
Ɔnə oyə dagəmkua eizeit. Akət-sovet aqnə xan-
ɟayəs izbaxu rheiŋ Danaqai ipa Sabəda. İcabərgnə
Sabəda arpəs bzian, deilqian, açara iman, qabaala
zxə nəquzgua drədgəlayən drəcxraayən.

Akət-sovet aqnə pxianɟayəs dəqazarouŋ aoyə
akrə zdər'ua, imaafaua, guək, ala anxaja rzə iaap-
saşa izban akuzar, akət-sovet auəs ɔuɔiua, auəs
raja amouŋ: kolektiv-nxara arƆeira, afakurgələra,
aşkol, apxiarta-ynə, akoperativ rəcxraara.

Sabəda dakunagoit akət-sovet aqnə xanɟayəs.
Akət-sovet cxəraaras ianatozi aşkol, apxiarta-ynə?

APXIARTA-YNƏ.

Hkətan dəqouŋ arçay-bzia. Arçayə imouŋ aŋquə
raja. İŋqukua irnəu aşkol-ykuənja id'irboit, iguə-
laja dərzapxiɔit. İhabla inxoz id'irguapxəeiŋ aŋquə-
pxiara. İairtiŋ abərgja rəşkol. Rapxiara dalagəeiŋ.
İrçeiŋ zegiə ibzianə aŋbuə-pxiara. İrçaz rxaməştracə

arçayəi akəinsomoləi eicxəraan apxiarta-ynə adər-
təit. Esəmşa apxiarta-ynə artən xu-saatk idərkənə
ja-saatk, rqnəza.

Apxiarta-ynə aqnə iqarçozi? Iqouzi?

A K A L A K I.

Hkətan artəli qaləeit. Ğmafəi Esnatəi artəli aka-
lakiaxi idəkunaçeit mafəna aaxura. Akalakiaçə ira-
joup azauadkua afabrikakua. Azauadkua afabri-
kakua rçə iqarçoit aļçaṛkua anərxaga-maṛaxukua.
Ğmafəi Esnatəi akalaki aqnə daara inəquait, laar-
xueit irtaxəz amafəna. Ixənħəit. Amafəna daara
rguə iaxueit artəli ialaz zegiə. Ğmafəi Esnatəi
amafəna iaṣədanə iaarxueit amapakua, afqukua,
agazetkua.

Akalakiəi akətei rəuəs akəoup. Akalaki akəta
iacxraaueit. Izla? Akəta?

A Z Y Ə B Ğ A K Ə T A.

Azyəbğa kəta oidarroup. Amx'uəstakua maynə
iamoup. Esəşəkusa azyəbğaa raarəxra mayxon.
Eizeit znə azyəbğaa. Irəzbiṭ eilalarçə dgiəllagiə raxu-
lagiə. Ixərṭit aoidara. Adgiəl rjaoidit Traktorla iaku-
rəṭt auac; jləeiləxla ilarçeit aqəkurei, aṣa, aḥas-
kiən. Iqaləeit ibzianə aṣəyra, aḥaskiən. Ianərçeit
azyəbğaa araxu. Irout ajlar rəzxara axs, aṭ, axuşa.
Abas azyəbğaa artəlila ianeilala naxəs. Adzyəbğa
kətan barakiatraxəeit.

A J K U A.

Anxaja nxarala eilalt. Adgiəl, araxu eilarçeit.
Ajtra xərouəit, apenqrakua arteit. Axouəra atəras-

ckua əkuərçeiṭ. Ajkua rəfəp aṭəxuṭarakua irtarçeiṭ. Ajkua fəpəs irənton aṭquarṭaṭ aṣəla alapsanə. Adəryegı irənton akarṭoṣ, akapəsta, aqab. Ajkua axṣ raʒanə irəmç'uan. Axṣ ialərxuan aṭ, axuṣa raʒanə. Aj anəuxio, aṭərgu zza, ibzianə irba. İzban?

A I L A L A R A.

Acəuta inxoz dgiəlla hailalt. Anxara halagəeiṭ. Sakuəṭ xanṭayəs dalahxəiṭ, Giargı-hasabyəs. Axaja uəsəs ihaman: aʒaəuara, aṭalṭra, alaçara, araṭara, atagalara.

Ahsakua uəsəs irəman: azzara, azaxra, araṭara, aynə ailərgara.

Ailalara amı aloup. İzban?

A R X R A

Səkuən iaaixueiṭ ɸbəgak. Saat iaaixueiṭ arṭeli azə aṭarxəga maʃəna. Səkuən iɸbəga ɸnak, iazər-xəuaməzt paquakgiə. Aṭarxəga maʃəna—yənyaja-paqua.

İaha aṭa zərxtuazi?

İbziami maʃənala anxara? İzban?

A ʒ A O I U A R A.

Sarləp djaəion ɣmarəla, Sampal-maʃənala. Sarləp ɸnak, ijaəioiṭ f-crəuak, Sampal-yajəijala çrəua. Sarləp ibzianə dzəjaəioməzt, aʒaəuara ibəia inarxiuan. Sampal ibziangie djaəion, aʒaəuara ibəiaɣi inarxiuaməzt. Sarləp, maʃənala aʒaəuara ualaga, ubəia uməxikua, raʒa ujaəuarc utaxəzar!